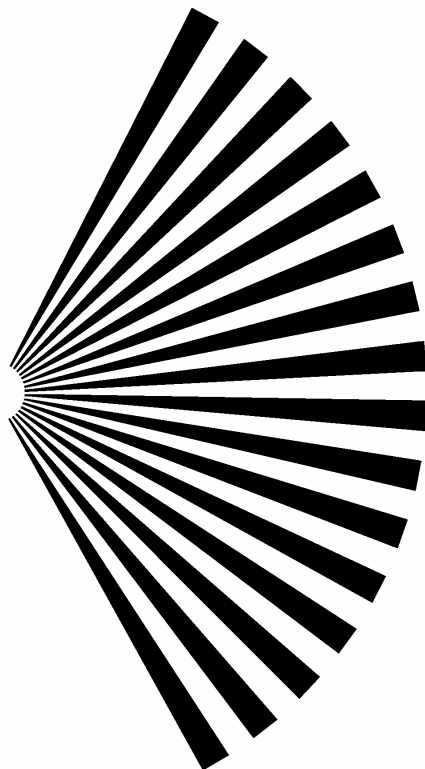

KNIHOVNA AV ČR, v.v.i.

115 22 Praha 1, Národní 3

informace

2-3/2007

Obsah

Obsah	3
<i>Martin Lboták</i> : Úvodem	5
<i>Ivana Kadlecová</i> : KNAV v roli veřejné výzkumné instituce	7
<i>Jarmila Burgetová</i> : Statistické údaje o činnosti knihoven AV ČR a měření kvality práce a výkonu knihoven	9
<i>Anežka Baďurová–Lenka Veselá</i> : Rok 2007 v knihovědném oddělení	12
<i>Jana Doležalová</i> : ASEP v systému ARL – 2007	15
<i>Zdeňka Chmelařová</i> : Implementace knihovního systému Aleph	19
<i>Anna Ryšánková</i> : Digitalizační centrum	21
<i>Martin Duda</i> : Poštovní server KNAV	22
<i>Jan Rozehnal</i> : Nová podoba webových stránek KNAV	26
<i>Jaroslav Meixner</i> : Zpřístupnění EIZ KNAV prostřednictvím JIB	28
<i>Lívia Vrzálová</i> : O bibliografické databázi CEJSH	31
Zajímavé akce podzimu 2007	34
Informace pro knihovny	37
Smutné zprávy	38
<i>Přílohy</i> :	
1. Složení Rady KNAV	40
2. Složení Dozorčí rady KNAV	41
3. Knihovní řád	42
4. Organizační struktura	62
5. Informační zdroje k měření výkonu knihoven	64
Týden vědy a techniky v KNAV	67

ÚVODEM

Letošní letně podzimní dvojčíslo zpravodaje Informace obsahuje jako již tradičně zejména novinky z provozu Knihovny AV ČR (KNAV). Rok 2007 jich přináší opravdu víc než dost. Od 1. ledna se KNAV, tak jako ostatní ústavy AV ČR, stala veřejnou výzkumnou institucí (v.v.i.), z čehož plyne řada nových skutečností.

S novým právním statutem došlo mimo jiné k výběrovému řízení na ředitele. Dr. Kadlecová se po 14 úspěšných letech ve funkci ředitelky, během kterých dovedla KNAV transformovat v moderní vědeckou knihovnu s řadou významných výsledků, rozhodla nekandidovat na další volební období. Paní doktorka zůstává v KNAV v pozici náměstkyně ředitele pro výzkum a vývoj a v tomto vydání Informací se ve svém článku zabývá právě přechodem KNAV na veřejnou výzkumnou instituci. Jako nový ředitel KNAV bych ji na tomto místě chtěl veřejně vyjádřit dík za její předchozí práci ve funkci ředitelky a jsem rád, že její zkušenosti jsou naší instituci nadále k dispozici.

Po mém nástupu do funkce byla upravena organizační struktura organizace a změněny některé interní předpisy. Současné vydání Informací obsahuje v přílohách aktualizovanou organizační strukturu a Knihovní řád KNAV a v souvislosti s přechodem na v.v.i. také složení Rady KNAV a Dozorčí rady KNAV.

Kolegyně a kolegové z KNAV se ve svých člancích věnují zejména prestižním činnostem, které instituce zajišťuje. Zprávu o novinkách ve své činnosti podává knihovědné oddělení, další články se zabývají knihovními systémy ALEPH a ARL

a digitalizací. Administrátor mail serveru a webdesigner informují o čerstvých novinkách z jejich „dílny“. Nasazení redakčního systému by mělo pozitivně ovlivnit podobu webových stránek KNAV a značně zvýšit participaci zaměstnanců na aktualizaci jejich obsahu. Dr. Burgetová, které bych chtěl poděkovat za dlouholetou pečlivou práci při redakci a vydávání tohoto zpravodaje, přispěla kritickým článkem o sběru statistických údajů o činnosti a měření kvality a výkonu knihoven AV ČR. S jejím pohledem souhlasím a doufám, že i s její pomocí se podaří tyto procesy zkvalitnit tak, aby byly k dispozici věrohodné a smysluplné údaje, které mohou sloužit jako užitečná zpětná vazba při posuzování a zkvalitňování činnosti knihoven.

Martin Lhoták

Knihovna Akademie věd ČR (KNAV) v roli veřejné výzkumné instituce

Rok 2007 je pro nás doslova převratný. Od počátku roku přicházejí změny a nové události, které by bylo dobře uspořádat a vyjmenovat v této souvislosti „ztráty a nálezy“.

Především od prvního ledna 2007 se KNAV, ostatně stejně jako všechny ústavy AV, stává veřejnou výzkumnou institucí (oficiálně se nyní nazýváme Knihovna AV ČR, v.v.i.).

KNAV je nově začleněna mezi pracoviště náležející do oblasti humanitních a společenských věd, do sekce sociálně-ekonomických věd. V souladu s příslušnou legislativou, tedy zákonem o veřejných výzkumných institucích, zákonem o Akademii věd a stanovami Akademie věd ČR, byla provedena příslušná administrativní opatření ze strany Akademické rady AV ČR a nastaly změny, které pomalu mění tvář KNAV.

Poslední zásadní změna proběhla v roce 2000 po rekonstrukci dvorany na knihovnu s volně přístupnými fondy a počítačovou studovnou. Od té doby uběhla řádka let a současné trendy posouvají laťku s nároky na knihovnu jako zázemí pro vědu a výzkum podstatně výš.

Posledním dnem roku 2006 byla ukončena činnost KNAV jako příspěvkové organizace, ukončena činnost ředitelky i Vědecké rady KNAV. Prvním dnem roku 2007 byla dosavadní ředitelka pověřena vedením instituce a programově nastala série událostí. Shromáždění vysokoškolsky vzdělaných pracovníků si zvolilo Radu pracoviště, která na svém ustavujícím zasedání vypsala výběrové řízení na ředitele/ředitelku a současně jmenovala členy komise pro toto řízení. Komise zasedala v dubnu 2007 a v prvním kole byl jednomyslně vybrán ing. Martin Lhoták, kterého na doporučení Rady KNAV jmenoval do funkce ředitele KNAV předseda Akademie věd k 1. červnu 2007 na pětileté období.

Akademická rada jmenovala předsedu a členy Dozorčí rady KNAV. Pro obě rady bylo třeba připravit jednací řády a podat ke schválení důležité dokumenty, zejména Organizační řád KNAV, Knihovní řád, vnitřní mzdový předpis, pravidla pro hospodaření s fondy a další. (www.lib.cas.cz).

Tolik velice stručně a zjednodušeně k administrativnímu procesu. Detailní informace, tedy seznam členů obou rad i organizační strukturu, si přečtete dále.

Reálný pohled na běh událostí rozhodně nebyl idylický. Tvorba nových dokumentů byla časově náročná, přestože vedení AV poskytlo ústavům vzorové modely a dalo se očekávat, že po nástupu nového vedení bude docházet ke změnám, které budou znovu procházet schvalovacím řízením. Majetkové záležitosti vůči státu byly řešeny komplikovanou cestou.

Nový ředitel byl dobře znalý prostředí knihovny, které stanul v čele, a byl rozhodnut učinit některé organizační změny bez prodlení. Pozměnil organizační strukturu tak, že dosavadní oddělení a pracovní skupiny přeskupil a zařadil organizačně do pěti odborů, z nichž jeden si ponechal pod přímým řízením. Další čtyři odbory jsou členěny do oddělení, eventuálně referátů – ostatně detailní informace ke všem zmíněným novinkám lze vyhledat na konci tohoto čísla INFORMACÍ.

Nová organizační struktura odpovídá současnému rozvržení činností, tak jak se v průběhu posledních let měnila skladba informačních zdrojů a poskytovaných služeb.

Veškeré změny vedou k efektivnímu využití pracovních sil a ke zvýšení komfortu pro uživatele KNAV. Vnitřní reorganizaci v KNAV uživatelé přímo nepoznají, pocítí technické změny. Dochází kupříkladu k přesunu informačních služeb blíže k hlavnímu vchodu, zřízení malého bufetu uvnitř dvorany a přestěhování meziknihovnických služeb do dvorany, blíže k uživatelům knihovny.

To, co zde bylo řečeno několika větami, stálo zhruba šest měsíců příprav v předchozím roce, stejný časový úsek pak letos a ještě nás čeká dopracování některých dokumentů. O těchto změnách jsme věděli dostatečně dlouho dopředu a tam, kde to bylo možné, jsme byli připraveni. Jak už to tak v životě bývá, překvapení nebývá nikdy dost. Tak jen zbývá doufat, že na cestě, kterou jsme se vydali, nebude příliš mnoho překážek a že dojdeme o kus dál, abychom mohli pracovat na dalších změnách. Jak se můžete přesvědčit v dalších příspěvcích, máme tu dost kolegyní a kolegů, kteří své práci rozumějí, dokonce jsou ochotní se s vámi rozdělit o nové poznatky.

Ivana Kadlecová

Statistické údaje o činnosti knihoven AV ČR a měření kvality práce a výkonu knihoven

Výsledky činnosti knihoven AV ČR v hlavních ukazatelích se v Akademii věd sledují pravidelně od počátku sedmdesátých let 20. století. Do roku 1998 byly tyto údaje publikovány jako součást publikací ČSAV a AV ČR – Soubory informací za rok... V některých letech je KNAV vydávala dokonce samostatně (poslední vydaný přehled je za rok 1994), výsledky byly občas komentovány,¹ bohužel nebyly pravidelně analyzovány. Na webových stránkách Knihovny AV ČR zveřejňujeme statistické údaje o stavu a činnosti knihoven od roku 2004.

Viz:

<http://www.lib.cas.cz/cs/pro-ustavy/statisticke-udaje-knihoven>

Ve statistických přehledech, které lze najít na webových stránkách Národní knihovny ČR, jsou základní, na tisíce zaokrouhlené údaje o knihovnách AV ČR pravidelně uváděny od roku 1993. To umožňuje zájemcům porovnávat výkony knihoven Akademie s výsledky knihoven jiných resortů.

Viz:

http://knihovnam.nkp.cz/sekceno.php3?page=05_St/Statistika2.htm

Podívejme se na ně:

Rok	Knihovny	Knihovní fond	Čtenáři	Výpůjčky	Zaměstnanci
1993	64	3 095	57	160	261
1994	64	2 979	61	161	
1995	64	3 252	35	152	
1996	69	3 290	23	330	290
1997	69	3 208	35	316	290
1998	70	3 207	37	349	280

¹ Burgetová, Jarmila: Knihovny AV ČR podle dotazníků o stavu a činnosti za rok 1997. – Informace, 1998, č. 1, str. 10-11.

1999	70	3 185	37	252	302
2000	69	3 111	30	236	303
2001	69	3 103	28	204	293
2002	64	3 147	30	201	309
2003	65	3 011	30	184	298
2004	65	3 087	31	183	316
2005	65	3 065	33	177	305
2006	65	3 165	39	162	314

Zatímco počet knihoven Akademie věd je od roku 2003 více méně stabilní, celkový knihovní fond přes výkyvy způsobené objektivními důvody (zejména povodní v roce 2002) roste a v posledních pěti letech vzrůstá i počet uživatelů. Počet pracovníků v knihovnách AV ČR v podstatě osciluje kolem magického čísla 300. Spokojeni nemůžeme být s počtem výpůjček, ten v posledních deseti letech soustavně klesá. Tento jev musíme dát do souvislosti se stále rostoucím využíváním elektronických informačních zdrojů, jejichž „výpůjčky“ se nepodchycují. Těžko lze ovšem odhadnout, jaké procento údajů jde na vrub nezájmu o statistická šetření, mnohdy nepozornosti a někdy i lajdáctví. Např. jedna z knihoven z oblasti chemických věd v dotazníku uvedla, že v roce 2006 uskutečnila 2 000 výpůjček, přičemž v předchozím roce vykázala tatáž knihovna 20 000 výpůjček. V této souvislosti se vtírá otázka: Kolik knihoven dodává do kolonky – počet výpůjček – jen „hausnumera“?

Malá a zcela nedostatečná pozornost, kterou věnujeme evidenci, registraci a vykazování údajů o činnosti, je v příkrém rozporu s celosvětovými trendy rozvoje knihovnických služeb. Hodnocení výkonů, výkonnosti, kvalita služeb je ve světě v centru zájmu nejen národních a velkých vědeckých knihoven, ale také veřejných a dalších typů knihoven.

Známý německý projekt „BIX – Bibliotheksindex“² se již od roku 1999 zabývá měřením kvality a výkonů činnosti veřejných a od roku 2004 také vysokoškolských knihoven a umožňuje jejich srovnávání. Podrobně o něm referoval PhDr. Vít Richter na loňském semináři CASLIN,³ který

² <http://www.bix-bibliotheksindex.de/index.php?id=2>

³ Richter, Vít: Měření kvality a výkonu činnosti veřejných knihoven: příklad německého BIX-Bibliotheksindex. In: CASLIN 2006 Zpětná vazba anebo děláme to dobře? Praha, KNAV 2007, str. 19 – 25.

uspořádala Knihovna Akademie věd ve dnech 11.–15. června 2006 v Českém ráji.

Pojem „benchmarking“ ani nám v Česku už není cizí. Jde o moderní nástroj řízení, který prostřednictvím měření výkonů a procesů organizace a jejich systematického porovnávání s výkonem ostatních hledá nejlepší řešení. Poskytuje manažerům lépe poznat vnitřní fungování organizace a identifikovat příležitosti ke zlepšení. Umožňuje efektivní sdílení zkušeností a nejlepší praxe, podporuje spolupráci. Je významným nástrojem každé "učící se" organizace.

Několik desítek knihoven je zapojeno do projektu „Benchmarking knihoven“, který řeší od roku 2005 Knihovnický institut Národní knihovny ČR.

Viz:

http://knihovnam.nkp.cz/sekce.php3?page=02_Odb/Benchmarking.htm

Cílem projektu je vytvořit a testovat benchmarkingový systém pro hodnocení činnosti veřejných knihoven. Veřejným knihovnám různých velikostních kategorií má pomoci analyzovat metodou benchmarkingu vlastní výkony, porovnat je s jinými knihovnami a následně nalézt nejlepší způsoby řešení.

S výsledky projektu i je knihovnická veřejnost seznamována na webu Národní knihovny ČR (NPK)⁴. Na citované webové stránce lze najít všechny potřebné informace ve vztahu k měření výkonu a kvality v knihovnách, také zásadní materiály ke stažení, standardy a normy a upozornění na to, jak je měření výkonu knihoven sledováno v zahraničí.

Zajímavé poznatky přinesl odborný seminář „Měření výkonu v knihovnách“, který uspořádal v loňském roce SKIP ve spolupráci s Goethe–Institutem v Praze. Hlavní přednáška prof. Konrada Umlaufa z Humboldtovy univerzity v Berlíně představuje zasvěcený výklad tématu, podrobně jsou zde komentovány různé systémy indikátorů. Prezentace je přístupná na webu NKP.

<http://knihovnam.nkp.cz/docs/h140.pdf>

⁴ http://knihovnam.nkp.cz/sekce.php3?page=15_Vykon.htm&PHPSESSID=edfc70209a014ef6df0551f49226ae9f

Pokud budeme v budoucnu uvažovat o „benchmarkingu“ také v knihovnách Akademie věd ČR, budeme muset změnit současný neuspokojivý stav sledování a vykazování činnosti knihoven. Prioritním úkolem bude zkvalitnit a zpřesnit evidenci (registraci) všech sledovaných kvantitativních i kvalitativních údajů a zajistit jejich naprostou důvěryhodnost, což přispěje k vyšší úrovni výkaznictví.

Indikátory sledované při „benchmarkingu“ budou mít mnohem širší záběr a pochopitelně nepostačí základní údaje, které doposud sledujeme (velikost knihovního fondu, počet uživatelů, počet výpůjček). Ale to už je a bude zcela jiná kapitola!

Jarmila Burgetová

Rok 2007 v knihovědném oddělení

Knihovědné oddělení se v letošním roce soustřeďuje především na dokončení úkolů, jejichž zpracování se oproti původním předpokladům z různých důvodů prodloužilo.

V typografické úpravě je revidovaný a doplněný 2. díl soupisu knižních vedut (Lenka Bártová, Anežka Baďurová), který bude publikován spolu s doprovodným CD-ROMem pod názvem *Vyobrazení měst a jiných lokalit v tiscích 16.–18. století (se vztahem ke území České republiky), II. Bibliografie cizojazyčných bobemikálních tisků z let 1501–1800*. Tento díl přinese údaje o přibližně 1100 vyobrazeních, vztahujících se k 298 lokalitám či jejich částem a prezentujících tvorbu 208 výtvarníků a 253 tiskářů či nakladatelů.

Ve fázi závěrečných oprav a korektur před zpřístupněním na internetu jsou výsledky několikaletého projektu *Digitalizace signovaných ilustrací v tiscích z let 1501–1750 uchovávaných ve fondu Knihovny AV ČR, v. v. i.* (Hana Beránková, Markéta Brabcová). Tato práce, započatá v rámci Programu rozvoje badatelského výzkumu v klíčových oblastech vědy (Projekt v oblasti č. 19: Národní identita a kulturní dědictví; moderní systémy sbě-

ru, uchovávání a zpracování informací, registrační číslo K8002119), se stane součástí digitální knihovny KNAV a postupně bude pokračováno ve vyhledávání dalších ilustrací. V úvahu připadá i rozšíření na tisky 2. poloviny 18. století.

Výchozím zdrojem informací je zde pomocný katalog výtvarníků, který má KNAV ke svému historickému fondu vytvořen. Podle něho jsou postupně relevantní tisky rekatalogizovány do databáze, jež díky promyšleně strukturovaným zápisům nabízí tematicky velmi rozmanité možnosti vyhledávání. Do dnešního dne bylo shromážděno a databázově popsáno na 3000 ilustrací, jež jsou dílem cca 500 umělců. V databázi je kromě základních údajů o spisu, četných klíčových slov k jeho obsahu i výpisu předchozích vlastníků knihy podrobně rozepsáno také téma digitalizovaných vyobrazení (např. portrét, krajina, sakrální tematika, scény z běžného života apod.), grafická technika provedení (dřevořez, mědirytina, lept), typ prvku (viněta, iniciála, signet, vlys, frontispis atd.), rozměry i umístění v knize a samozřejmě původce ilustrace (autor předlohy, řezbář, rytec), místo a rok vzniku (jsou-li uvedeny).

Do definitivní podoby byl dopracován CD-ROM s naskenovanými popisy a průvodními texty *Bibliografie spisů J. A. Komenského vytištěných do r. 1800* (red. A. Baďurová). CD-ROM bude volně k prodeji a zároveň bude i distribuován těm institucím s historickými knižními fondy, které byly nápomocny při vyhledávání výtisků, dochovaných ze zjištěných vydání Komenského děl.

Souběžně s digitalizací signovaných ilustrací byly v depozitáři starých tisků KNAV vyhodnocovány exempláře ke kompletní ochranné digitalizaci, která ve 2. polovině letošního roku nabyla na intenzitě. Zatímco v předchozích obdobích byly s časovými pauzami digitalizovány vybrané jednotliviny, během několika týdnů před publikováním Informací bylo již do digitální podoby převedeno 22 svazků významných spisů 16.–18. století. Jsou digitalizovány exempláře vzácné svým dochováním, exempláře ve špatném fyzickém stavu či čtenářsky velmi často žádaná díla. Koncepce našeho přístupu k historické digitální knihovně je nastíněna v německy a anglicky publikovaném výkladu A. Baďurové *Der Altbestand an der Hauptbibliothek der Akademie der Wissenschaften, Prag – Seine Konservierung und seine Erschließung. / The Old Collection of the Central Library at the Academy of Sciences, Prague – Its Conservation and Accessibility*, in: Digitalisieren – Internationale Projekte in Bibliotheken und Archiven /

Digitalization – International Projects in Libraries and Archives, Berlin, BibSpider 2007, s. 13-24, 146-156.

Digitální kopie pomohou chránit originály před negativními dopady výpůjčního procesu a zároveň umožní i vzdálený přístup k uchovávanému výtisku prostřednictvím internetu. Mezi digitalizovanými spisy nimi bude i řada umělecky výpravných děl.

Téma knižní grafiky v knihách 16.–18. století, k jehož studiu v nejširším pojetí směřuje část projektů knihovědného oddělení, včetně již v roce 2002 vydaného CD Signety tiskařů a nakladatelů ze 16. a 17. století v tiscích z fondu Knihovny Akademie věd ČR (Hana Beránková, Marie Růžičková, Anežka Baďurová) bude obsahem referátu pro polskou konferenci *Świat w obrazach: zbiory graficzne w instytucjach kultury, ich typologia, organizacja i funkcje* (Wrocław, prosinec 2007), který připravují A. Baďurová a M. Brabcová za spolupráce H. Beránkové. Naše záměry na systematické zpřístupňování obrazového doprovodu textu ve starých tiscích vychází z pojetí knižní ilustrace jako jednoho z důležitých prvků ručně tištěné knihy, prvků, který je zároveň výmluvným pramenem jak k soudobému dění a společenskému klimatu doby, dějiny kultury i všedního života nevyjímaje.

V září zastoupila knihovědné oddělení Lenka Veselá na pražské mezinárodní konferenci *Unitas Fratrum 1457–2007 (Jednota bratrská jako kulturní a duchovní fenomén)* s příspěvkem o českobratrské literatuře v rožmberské knihovně. Dějinám novověkých knihoven se Lenka Veselá věnuje i jako spolupracovnice na grantovém projektu Ústavu dějin umění AV ČR *Výzkum knihovny Ferdinanda Tyrolského – kulturně historické a uměleckohistorické aspekty* (GA AVČR, identif. č. 1QS800330501). Tento projekt bude v příštím roce zakončen vydáním monografie, na níž se L. Veselá bude autorsky podílet kapitolami věnovanými knihám dedikovaným Ferdinandovi Tyrolskému a především pak celkovým zhodnocením Ferdinandovy knihovny v kontextu ostatních soudobých knižních sbírek.

Kromě zmíněných témat pokračuje v oddělení pochopitelně excerptce, identifikace a ukládání záznamů cizojazyčných bohemikálních tisků z let 1501–1800 do rešeršní databáze, která je rozšiřována jak převodem bibliografických popisů ze stávajících kartoték, tak i popisy nově zjištěných tisků. V letošním roce byl prozkoumán historický fond knihovny Západočeského muzea v Plzni. Upuštěno nebylo ani od

rozhodnutí zpřístupnit všechny karty s bibliografickými popisy badatelům v naskenované podobě – po delší pauze, po CD-ROMu s tiskářskými bohemiky 16. a 17. století, by nyní měla přijít na řadu bohemikální cizojazyčná vydání z 18. století. Těšíme se, že po zveřejnění celé bibliografie získáme od jejích uživatelů řadu doplnění a podnětů, jimiž zkvalitníme vytvářenou databázi, která nahradila zařazování údajů do klasických kartoték.

Anežka Baďurová – Lenka Veselá

ASEP v systému ARL – 2007

Databáze ASEP v je již čtvrtý rok provozována v modulu Evidence publikační činnosti systému ARL (Advance Rapid Library – firmy Cosmotron s.r.o.). Celý systém sběru a zveřejňování dat je poměrně rozsáhlý, ale snažíme se, aby byl pro jednotlivce, kteří systém různým způsobem využívají, co nejjednodušší a nejsrozumitelnější.

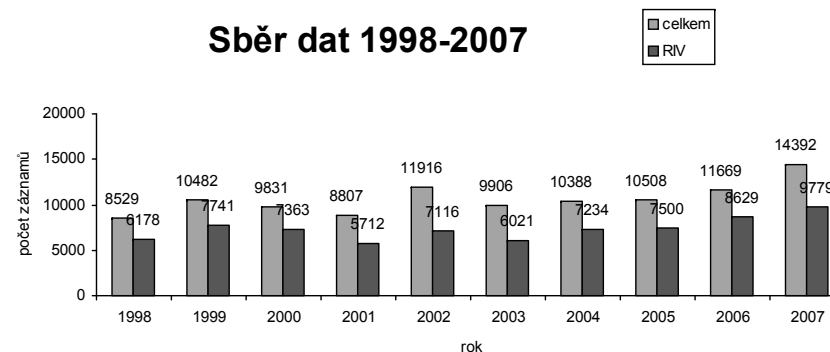
V prvních třech letech byl kladen důraz při úpravách původní aplikace ARL především na to, aby byla správně překonvertována všechna data ze systému CDS ISIS do ARL a byla věnována pozornost vstupu dat do systému. V loňském roce jsme se více věnovali rozšíření funkčnosti on-line katalogu a autoritním souborům.

Data

Data všech ústavů Akademie byla úspěšně převedena do ARL a v systému je uloženo 144 453 bibliografických záznamů (září 2007).

První sloupec následujícího grafu znázorňuje počty záznamů, které byly do systému uloženy v minulých desíti letech, v druhém sloupci jsou počty záznamů, které byly předány do informačního systému výzkumu a vývoje – Rejstříku informací o výsledcích (RIV). Z grafu je zřejmé, že počty záznamů v obou případech rostou.

Sběr dat 1998-2007

Webové formuláře

Pro vstup dat byly vytvořeny webové formuláře, které, jak praxe ukázala, není složité vyplnit. Stačí mít k dispozici počítač s jakýmkoliv prohlížečem a přístupové právo.

K dispozici je již 24 typů formulářů. Data se zapisují do formulářů podle daných pravidel, která vycházejí ze zjednodušených Anglo-amerických katalogizačních pravidel (AACR2), formátu UNIMARC a požadavků databáze RIV. Formulář lze vyplnit bez znalosti všech těchto pravidel, vazby se vytvoří samy po uložení záznamu a důležité údaje jsou navázány na autoritní soubory, které jsou již předdefinované a tím zajišťují jednotný zápis údajů v databázi. Konečnou kontrolu záznamů provádí proškolený a informovaný zpracovatel, který je zodpovědný za data ústavu.

Klient ARL

Ne všechny operace je možno udělat přes webové formuláře. Program klient-ARL, který si zpracovatel může nainstalovat na počítač, umožňuje opravovat všechna data (přes webové formuláře se pracuje pouze s daty aktuálního roku sběru), zadávat citlivé údaje, opravovat a definovat autoritní záznamy. V klientu jsou také zabudované kontroly dat a vytváření exportních xml souborů pro RIV. Zpracovatel se stává do jisté míry nezávislým na Knihovně. Pokud ústav nemá zakoupeného klienta (15 ústavů – září 2007), zpracovatel komunikuje přes e-mail a v KNAV provedeme zadané požadavky.

Zveřejnění dat – on-line katalog

Současný způsob sběru dat umožňuje průběžné celoroční vytváření záznamů. Záznam může být vyhledán v on-line katalogu ihned po uložení. Zpracovatelé ústavů jsou plně zodpovědní za to, jak rychle jsou záznamy zveřejněny. Naší snahou je, aby zpracování dat probíhalo bez stresu zpracovatelů ze zadané „deadline“ a aby zpracovaná data byla kvalitně připravena pro další mnohostranné využití.

V katalogu je možno vyhledat záznamy podle různých kritérií. V letošním roce byly zrevidovány původní a doplněny nové formáty zobrazování záznamů. Záznamy v seznamech je možno řadit dle dalších kritérií. Exporty dat se rozšířily o formát RIS a CSV (výstupy v Excelu). Je možno paralelně hledat v databázi EBSCO-EIFEL a ARL.

Katalog je od března 2007 napojen na statistiky Google analytics, které nám umožní sledovat kdo, kdy, jak často a za jakým účelem katalog navštívuje. Bez nějakých dalších závěrů uvedu jen tři čísla: za půl roku (březen-srpen) katalog navštívilo 8 535 uživatelů z 54 zemí světa, více než 80% jich bylo z Akademie. Analýza těchto statistik bude jedním z kritérií, ke kterým budeme v budoucnosti přihlížet při vývoji systému.

RIV

Zásadní vliv na databázi ASEP má export vybraných záznamů do informačního systému výzkumu a vývoje – báze RIV. Pozitivní vliv je v tom, že roste počet zpracovaných záznamů, takže publikační činnost zachycená bibliografickými záznamy v databázi je úplnější. Struktura dat a obsahové hledisko záznamů jsou každoročně přesně definovány, stejně tak postup předávání dat je přesně dán. V oblasti datové struktury se objevují občas problémy s nedostatečnou délkou některých polí, s konverzí speciálních znaků, nebo se jmény provdaných autorek, které publikují v jednom roce pod několika různými tvary jmen. Do některých povinných polí se těžko hledá správný údaj k vyplnění. Spolu se zpracovateli řešíme, jak zařadit do RIV výsledek z pohledu tvůrce důležitý, avšak z hlediska definice hůře hodnocený nebo dokonce nezařaditelný. U záznamů, které byly zpracovány on-line přímo v ARL (2005–2007), se zobrazují odkazy do RIV. Z následujícího příkladu je vidět, že výsledek vznikl za podpory projektů Ministerstva školství a Akademie věd, proto

byl záznam odevzdán těmto dvěma poskytovatelům finančních prostředků a v RIV je tedy dvakrát.

25. 0100032 - FZU-D 20040008 RIV PL eng J
Palatka, Miroslav - Schovánek, Petr - Hrabovský, Miroslav - Vlček, Martin - Řídký, Jan - Grygar, Jiří - Soukup, Ladislav - Prouza, Michael - Boháčová, Martina
Optical layout of the fluorescence detector of the Pierre Auger Observatory.
[Optická konstrukce fluorescenčního detektoru pro observatoř Pierra Augera.]
Optica Applicata. Roč. 33, 2-3 (2003), s. 445-456. ISSN 0078-5466
Grant: GA MŠK LN00A006; GA MŠK LA 134; GA AV ČR IAA1010928
Výzkumný záměr: CEZ:AV021010921
Klíčová slova: fluorescence detector * optical layout
Impakt faktor: 0.221, rok: 2003
 Výsledek v RIV

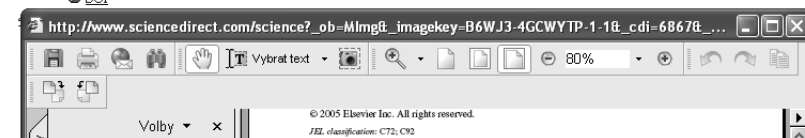
RIV/68378271: /03:00100032 **Optical layout of the fluorescence detector of the Pierre Auger Observatory**
Druh výsledku: J - Článek v odborném periodiku, Obor: BH - Optika, masery a lasery, Rok uplatnění výsledku: 2003, Rok sběru dat: 2005, Dodavatel dat: MSM - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, Předkladatel: Fyzikální ústav AV ČR, v.v.i.

RIV/68378271: /03:00100032 **Optical layout of the fluorescence detector of the Pierre Auger Observatory**
Druh výsledku: J - Článek v odborném periodiku, Obor: BH - Optika, masery a lasery, Rok uplatnění výsledku: 2003, Rok sběru dat: 2005, Dodavatel dat: AV0 - Akademie věd ČR, Předkladatel: Fyzikální ústav AV ČR, v.v.i.

Budoucnost databáze

Databáze ASEP je kvalitní informační databázi a rádi bychom nabídli odkazy do plných textů, alespoň u dokumentů, kde není problém s autorskými právy (např. šedá literatura) a do licencovaných zdrojů Akademie. V databázi jsou již záznamy s odkazy, přes které je možno získat plný text dokumentu, viz následující příklad:

4Z. 0083827 - NHU-N 2008 RIV eng J
Blume, A. - Ortman, Andreas
The effects of costless pre-play communication: experimental evidence from games with Pareto-ranked equilibria.
Journal of Economic Theory. Roč. 132, č. 1 (2007), s. 274-290. ISSN 0022-0531
Výzkumný záměr: CEZ:AV0270850503
Klíčová slova: coordination games * order-statistic games * cheap talk;
Impakt faktor: 1.046, rok: 2006
<http://dx.doi.org/10.1016/j.jet.2005.03.001>
 DOI

V současné době existuje v ARL možnost importu záznamů pouze ve formátu UNIMARC. V budoucnu rozšíříme import o formát RIS, používaný v databázích WOS a SCOPUS.

V systému ARL je možné naimportovat citace z WoS do záznamů. Import citací zatím využívá pouze jeden ústav (ÚIVT) a na základě praktických zkušeností zpracovatelky jej budeme dále rozvíjet.

Závěr

Ani jedna ze tří částí systému – webové formuláře, klient ARL, on-line katalog – nemá konečnou podobu. Systém je nastaven na základě zkušeností, které máme v KNAV se sběrem dat, na základě spolupráce se zpracovateli z několika málo ústavů a v neposlední řadě na současných možnostech systému ARL. Firma Cosmotron s.r.o. postupně začleňuje naše požadavky na úpravy systému a nebrání se ani zásadním změnám, pokud je shledá obecně prospěšnými. Jarního semináře o systému se zúčastnili zástupci zpracovatelů, vědecké veřejnosti i poskytovatelů a věřím, že to bylo užitečné pro všechny. Další vývoj systému totiž závisí na vzájemné spolupráci všech, kdo jej používají.

Jana Doleželová

Implementace knihovního systému Aleph

V systému Aleph chystáme přechod na vyšší verzi – v současné době pracujeme s verzí 14.2.5. Většina knihoven v České republice používá verzi 16, v létě přešly dvě knihovny na verzi 18. Nová verze programu Aleph přináší výhody pro katalogizátory – zejména zjednodušení práce s klientem, který má i nový, přehlednější design.

Ve WWW Opacu umožňuje nová verze vytvářet uživatelsky definované RSS kanály, a to pouhým klepnutím z rozhraní OPAC. RSS kanály usnadňují prohlížení nových výsledků vyhledávání z personalizovaných portálů.

Dokončujeme převádění dat z předchozích systémů do Alephu – nyní se soustředíme na převod seriálů. Tyto převody je potřeba dokončit před přechodem na vyšší verzi programu, termín přechodu na verzi 18

tedy záleží také na termínu ukončení konverzí – pravděpodobně konec roku 2007 nebo začátek roku 2008.

V září jsme se s kolegy zúčastnili konferencí IGELu (Mezinárodní sdružení uživatelů produktů ExLibris) a Sualeph (Sdružení uživatelů systému Aleph v České republice a na Slovensku), kde jsme získali nové informace. Zkušenosti kolegů při přechodu na vyšší verzi bychom rádi využili.

Pro práci s klientem ve vyšší verzi musíme vyškolit všechny knihovníky z akademických ústavů, což je již více než 100 pracovníků. Také na práci se seriály budou vyškoleni pracovníci dalších knihoven AV ČR. Toto školení už v současné době začalo. Pro knihovníky jsou připraveny materiály s pokyny ke katalogizaci seriálů ve formátu MARC21 a další užitečné informace na stránkách podpory pro uživatele z knihoven AV ČR v rámci domovské stránky KNAV.

Celkový počet bibliografických záznamů v ostré bázi je 397 067 (v lednu 2007 jich bylo 306 325), z toho je 80 903 záznamů KNAV (v lednu 2007 jich bylo 77 006).

Knihovny zpřístupňují svá data přes webovské rozhraní buď jednotlivě nebo v souborném katalogu AV ČR (v současné době je možné vyhledávat současně v záznamech 31 knihoven).

Záznamy knihoven ústavů AV ČR byly odeslány do Souborného katalogu ČR, který provozuje Národní knihovna. V současné době data čistíme – opravujeme chyby, které odhalil kontrolní program SKC, tak, aby všechny záznamy jak Knihovny AV ČR, tak i ostatních knihoven akademických ústavů vyhovely kritériím pro zařazení do Souborného katalogu Národní knihovny.

Připravujeme nastavení pro autoritní databázi, která umožní při katalogizaci využívat autority Národní knihovny, což výrazně přispěje ke zvýšení kvality popisu dokumentů a k zajištění vysokého zpracovatelského standardu.

Zdeňka Chmelařová

V letošním roce jsme pokračovali v digitalizaci fondu periodik KNAV. Fond periodik bude již brzy celý zdigitalizován, v dalším plánu je digitalizace monografií, která by mohla být zahájena ještě tento rok. Taktéž úspěšně probíhá projekt Česká digitální matematická knihovna, který Knihovna AV ČR řeší společně s Matematickým ústavem, nositelem projektu, a s třemi dalšími spolunositeli – Ústavem výpočetní techniky a Fakultou informatiky Masarykovy univerzity v Brně a Matematicko-fyzikální fakultou Karlovy univerzity v Praze. Tento projekt je přínosem nejen matematikům a informatikům, ale i samotnému digitalizačnímu pracovišti. Můžeme především hovořit o nových poznatcích, které naši kvalitu práce opět posunuly o něco výše.

Kromě těchto dlouhodobějších projektů a plánů se letos zvýšil zájem o digitalizaci z řad dalších ústavů, knihoven, muzeí a jiných subjektů. Ze speciálních zakázek mohu uvést například velmi kvalitní barevné skenování starých kancionálů pro Etnologický ústav-oddělení hudební historie, velmi zajímavou zakázkou bylo černobílé skenování, kompletní grafické zpracování a tvorba metadat tří titulů pro Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze.

V budoucnu se nám rýsují další zajímavé zakázky, např. skenování a vyčítání textu z naskenovaných předloh u diplomových prací, se kterými máme již zkušenosti z minulého roku nebo barevná skenování a grafické úpravy starých tisků pro jiné knihovny a muzea. Své služby nabízíme nejen velkým organizacím, ale i jednotlivcům. Souběžně s produkcí však neustále vyvíjíme nové postupy a technologie, díky kterým máme stále kvalitnější výstupy. S tím souvisí i nákup nových zařízení, softwaru a inovace stávajících zařízení.

Tento rok bylo zakoupeno nové skenovací zařízení, které skenuje jednotlivé listy, pokud je předloha nesvázaná. Tím se naše práce velmi urychlila především v případech, kdy lze knihy rozvázat. Tento stroj, přestože vyžaduje lidskou obsluhu, dokáže naskenovat listy několika-násobně rychleji než naše stávající skenery. Do zásobníku přístroje je možné vložit několik desítek listů najednou a zařízení si je pak již samo podává a rovnou oboustranně skenuje.

Pokud bychom chtěli v číslech vyjádřit objem produkce v digitali-

začním centru, dosahuje tak ke dni 31. 8. 2007 celkem 419 570 naskenovaných stran tištěných předloh. Toto číslo zahrnuje jak skenování v odstínech šedi na zařízeních Zeutschel, tak i barevné skenování na zařízení DigiBook včetně speciálních zakázek.

V systému Kramerius je v současnosti zpřístupněno 56 titulů periodik, tj. 760 770 stran. Systém Kramerius se od roku 2005 několikrát inovoval a stále je zdokonalován. Asi jedním z nejzajímavějších nástrojů pro uživatele je možnost plnotextového vyhledávání.

Anna Ryšánková

Poštovní server KNAV

Základem počítačového poštovního systému je přenosová infrastruktura, sestávající z technického vybavení (počítače, kabely, switche atd.) a programů, které mezi sebou komunikují a starají se o přepravu poštovních zpráv. Tyto programy se nazývají *Message Transfer Agent* (zkráceně MTA) neboli poštmistři. Jejich úkolem je nalézt cestu k adresátovi a zajistit, že poštovní zpráva nebude cestou ztracena. Komunikačním protokolem používaným mezi MTA je *Simple Mail Transfer Protocol* (zkráceně SMTP). Už z názvu plyne, že se jedná o poměrně jednoduchý protokol (dá se říci, že celá internetová komunikace je zabezpečována různými druhy komunikačních protokolů) ve stylu:

MTA1: Mám tu pro vás dopis. Je určen pro adresáta
někdo@někde.cz

MTA2: Dobře, můžete posílat.

MTA1: ...posílá dopis...

MTA2: Přijato! Mimochodem, mám tu pro vás také něco...

SMTP je poměrně starý protokol (pochází z roku 1982) a úspěšně přežil až do dnešní doby. Popis protokolu SMTP je k nalezení v příslušném RFC 821 (http://www.ietf.org/iesg/1rfc_index.txt).

Přenos poštovní zprávy mezi jednotlivými MTA (kde každý z poštmistřů může být klidně fyzicky umístěn na jiném kontinentě) máme tedy zajištěn a zbývá vyřešit otázku, jak se k doručené zprávě dostane koncový adresát, tedy uživatel. Toto řeší druhá kategorie programů, tzv. *User Agent* (UA) neboli pošťáci. Jejich úkolem je zprostředkovat spojení uživatele s poštovním systémem, umožnit mu čtení došlé korespondence a napsání a odeslání poštovní zprávy jinému uživateli.

Když chce uživatel odeslat dopis, jeho pošťák se spojí s jemu příslušným MTA a zprávu mu předá k odeslání. Uživatelův pošťák musí při předávání zprávy s příslušným MTA hovořit protokolem SMTP, stejně, jako kdyby mu zprávu předával jiný MTA.

Pro příjem korespondence slouží poštovní schránka. Stejně jako v reálném životě, nemusí být příjemce v době doručení zprávy k dispozici, a proto se mu zpráva vhodí do schránky a čeká zde na vyzvednutí uživatelským pošťákem. Dopis putuje sítí až k cílovému MTA (pošta se v internetu doručuje do domén, každá doména má vlastního poštmistra, který zaručuje předávání pošty z vlastní domény do jiných domén a zároveň také předávání pošty v rámci vlastní domény a příjem pošty směřované do vlastní domény z jiných domén v síti), který má pod svou kontrolou cílového adresáta. Cílový MTA dokončí putování dopisu tím, že jej vhodí do příslušné poštovní schránky.

Běžná situace je, že uživatelův pošťák běží na jiném počítači než pošt mistr – typicky v organizaci, kde je nějaký centrální poštovní server s pošt mistrem a pošťáci jsou nainstalováni na počítačích uživatelů. Zde přicházejí ke slovu protokoly pro vzdálený přístup ke schránce. Do hry vstupuje další program – server, který zpřístupňuje schránky vzdáleným pošťákům (je potřeba si uvědomit, že popsany příklad platí i pro situaci, kdy zaměstnanec přistupuje ke své pracovní schránce např. z domova, není tedy přítomen fyzicky v budově). Existuje několik protokolů, které umožňují jeho implementaci. Jedním z nejběžnějších je *Post Office Protocol* (POP, novější a nejpoužívanější verze protokolu je POP3), pošťáci hovořící tímto protokolem jsou běžně k dispozici. Výrazně pokročilejším, ale zároveň složitějším je *Internet Message Access Protocol* (IMAP, v současnosti verze IMAP 4v1), který poskytuje mnohem širší spektrum funkcí pro práci se schránkou.

Trošku jinou kapitolou jsou různé freemailové služby, které poskytují vedle klasických přístupových protokolů (pokud vůbec, tak většinou

jen SMTP a POP3) přístup k poštovním schránkám prostřednictvím internetového prohlížeče, takže uživatel nepotřebuje mít nainstalovaný žádný specializovaný poštovní klient. V tomto případě se vše výše popsané naprosto ukrývá do pozadí, komunikace mezi pošťákem a pošt mistrem se odehrává přímo na serveru poskytovatele služby.

Tolik velmi stručně k principu fungování pošty v internetu a nyní, jaká je současná situace v Knihovně Akademie Věd ČR (dále jen KNAV).

Do roku 2005 neměla KNAV vlastní poštovní server, pošta určená do naší domény „lib.cas.cz“ byla ukládána do schránek na serveru ve vlastnictví Kanceláře Akademie věd ČR (dále jen KAV) a pod její správou. Naši uživatelé k těmto schránkám přistupovali pomocí protokolu POP3. Protože toto uspořádání přinášelo určité problémy, bylo v roce 2005 rozhodnuto, že by bylo vhodné změnit tuto situaci a pořídit si vlastní poštovní server, který by byl plně pod naší správou a kontrolou.

Byl zvolen postupný přechod po odděleních, resp. jednotlivých uživatelích. V tomto případě bylo eliminováno na minimum riziko vzniku nekonsistence dat, protože správce byl schopen velmi rychle přenést data konkrétního uživatele a překonfigurovat jeho pošťáka, aniž by byl pod časovým tlakem, že nestihne přemigrovat zbytek čekajících uživatelů. Tento postup samozřejmě přinesl prodloužení celé migrace, ale z <http://www.libecon.org/pohledu> uživatelů byl zcela transparentní a nepřinesl jim žádné výrazné zdržení v jejich práci s poštou.

V okamžiku, kdy byla dokončena migrace všech uživatelských poštovních účtů na nový server, byla otevřena cesta k úplnému opuštění starého serveru. Se spuštěním nového poštovního serveru plně pod naší kontrolou, se nám otevřely nové možnosti v rozšíření služeb, které server svým uživatelům poskytuje.

Asi nejvýraznější službou, na kterou hodně uživatelů čekalo, je možnost přistupovat ke své poštovní schránce odkudkoliv z internetu. Server nabízí i nadále standardní POP3 protokol, nicméně, pokud se uživatel rozhodne, že chce svou schránku kontrolovat i mimo organizaci, má možnost si zvolit IMAP protokol, který je k tomu mnohem lépe uzpůsobený než klasický POP3 (vše o protokolech již bylo výše zmíněno). Zde je potřeba upozornit, že pokud se uživatel jednou rozhodne používat IMAP protokol, tak už u něj musí zůstat – mixovat protokol POP3 a IMAP v přístupu k jednomu účtu se nedoporučuje, protože

každý z protokolů se schránkou pracuje trochu jinak. Server dále poskytuje standardně protokol SMTP, aby byl uživatel schopen poštu nejen přijímat, ale i odesílat.

Pro přístup ke schránce musí uživatel znát své uživatelské jméno a heslo. To platí jak pro přístup uvnitř organizace, tak i z internetu. Pokud chce uživatel odeslat poštu a je fyzicky přítomen v organizaci, není nijak omezen – žádné autentizační údaje nejsou požadovány. Jiná situace nastává, pokud je uživatel mimo organizaci a chce odesílat poštu přes poštovní server své organizace. V tomto případě se musí uživatel prokázat uživatelským jménem a heslem, stejným jako v případě přístupu ke své poštovní schránce. Důvod, proč tomu tak je, je zásadní – jmenuje se SPAM neboli nevyžádaná pošta. Pokud bychom nechali SMTP přístup z internetu volný bez omezení jako uvnitř organizace, během několika pár minut (při dnešní rychlosti a rozšíření internetu doslova) by si náš poštovní server našli rozesílatelé SPAMu a okamžitě by jej přes nás začali rozesílat do celého světa. Tímto by se náš poštovní server velmi rychle dostal na různé černé listiny jako zdroj SPAMu, postupně by se stal nedůvěryhodným a pošta směřovaná z naší domény by začala být zahazována různými programy na filtrování nevyžádané pošty. Nehledě i na veřejnou ostudu, až by se zjistilo, že poštovní server státní organizace rozesílá poštu s pochybným obsahem.

Další možností, jak uživatel může přistupovat ke službám našeho poštovního serveru, je použít web rozhraní obdobné freemailovým službám, v případě že nechce nebo nemůže použít klasického poštáka. V tomto případě se uživatel přihlásí svým uživatelským jménem a heslem a může přijímat i odesílat poštu bez omezení jak uvnitř organizace, tak i z internetu.

Služba je přístupná na adrese <https://mail.lib.cas.cz> (https znamená, že spojení je chráněno kryptovaným přenosem, takže případný útočník není schopen z přenosu odchytnout jméno a heslo uživatele).

Poštovní server dále obsahuje antivirový a antispamový filtr (pro detekci SPAMu používá různé nástroje, od veřejných seznamů známých viníků až po sofistikované metody, jako je např. postupné učení se rozpoznávat obsah zprávy), takže veškerá příchozí pošta z externích domén je kontrolována, zda nemá nějaký problematický obsah. Toto se děje víceméně skrytě na pozadí a z pohledu uživatele zcela transparentně.

Začátkem roku 2007 byl v rámci nikdy nekončícího boje se SPAMem nasazen další stupeň ochrany, tzv. GreyListing, který si vyžádal nasazení dalšího poštovního serveru, který byl předřazen před stávající poštovní server. Tento server ovšem nespravuje žádné poštovní schránky. Veškerou poštu, která se týká naší domény přeposílá automaticky (tedy pokud projde GreyListem) na původní server, kde jsou již schránky uživatelů.

Novinkou bylo rovněž zřízení další domény pro KNAV. V současné době lze tedy používat jednak původní doménu “lib.cas.cz”, tak i novou doménu “knav.cz”.

Příklad:

pošta adresovaná na adresu webmaster@lib.cas.cz i na adresu webmaster@knav.cz bude korektně doručena do poštovní schránky uživatele webmaster

Poštovní server dále obhospodařuje poštovní diskusní skupiny. Jsou to jednak hromadné skupiny pro celou organizaci, např. skupina pro celou KNAV, a potom skupiny specializované pro jednotlivá oddělení, případně skupiny týkající se nějakého konkrétního projektu.

Martin Duda

Nová podoba webových stránek KNAV

Zhruba na začátku 2. čtvrtletí tohoto roku jsme spustili nové webové stránky s novou grafickou úpravou a logičtější strukturou. Snažili jsme se vytvořit moderní a přehledné webové stránky, na nichž každý návštěvník snadno nalezne informace, které hledá.

Grafický design

Největší podíl návštěvníků od 1. ledna 2006 až do 1. polovinu letošního roku byli uživatelé s relativně nízkým rozlišením monitoru. Již při návrhu

grafického designu bylo třeba s tímto faktem počítat a celý web optimalizovat pro rozlišení zastoupené největší skupinou uživatelů. V tomto případě to bylo stále ještě 800*600 pixelů.

V budoucnosti se počítá s optimalizací grafiky pro vyšší rozlišení a s mírnou změnou, která přispěje k lepší přehlednosti a čitelnosti informací na www stránkách. V této chvíli to ale možné není, protože uživatelům s menšími monitory bychom téměř zamezili přístup k informacím.

Autorem grafického návrhu je Jiří Tvrdek, který na základě zadání KNAV vypracoval design v podobě, jaká je na stránkách nyní. Jednoduché změny si provádíme sami.

Redakční systém, aktualizace obsahu www stránek

Jádrem celého webu je redakční systém (CMS – content management system), díky kterému je velmi snadná téměř jakákoliv úprava.

Redakční systém je speciální software navržený přímo pro webové stránky a webové aplikace. Umožňuje aktualizovat stránky přes jednoduché administrační rozhraní, kam se může přihlásit pouze administrátor, správce webu nebo pověřené osoby. Editace probíhá on-line přímo přes internetový prohlížeč.

Jednou z výhod celého systému je vestavěný textový editor, který umožňuje libovolné formátování textu, vkládání fotografií, tabulek, vytváření hypertextových odkazů, příkládání souborů ke stránkám a další.

Různých CMS systémů je celá řada – od komerčních specializovaných aplikací až po software s Open Source licencí. Pod Open Source licencí je možné libovolně šířit a využívat software, ke kterému jsou dodávány také zdrojové kódy. Těchto licencí je několik (např. GPL, BSD, LGPL) a každá má jiná omezení.

Dalším krokem v přechodu na redakční systém bude zaškolení pracovníků jednotlivých oddělení tak, aby si jednotlivé úpravy na www stránkách mohli provádět sami.

K nejznámějším Open Source systémům patří:

WordPress (www.wordpress.org) – redakční systém určený zejména pro osobní stránky, weblogy (krátké a aktuální informace vystavené na internetu). WordPress je možné doplnit řadou modulů a modifikací, nevýhodou je však jednostrannost celého systému.

Textpattern (www.textpattern.com) – robustní redakční systém navržený pro všestranné využití, zejména pro portály, firemní prezentace, fotografické galerie i weblogy.

Drupal (www.drupal.org) – velmi robustní systém s neomezenými možnostmi, nevýhodou je složité ovládání. Je vhodný ke všemu.

Mezi jiné patří MODx, Plume CMS, Typo3, Joomla, eZ Publish a stovky dalších. Více informací a velmi rozsáhlý přehled těchto systémů je na stránkách <http://www.opensourcecms.com/>.

Webové stránky Knihovny Akademie věd běží na systému Textpattern, který se pro tento účel hodí nejlépe.

Jan Rozehnal

Zpřístupnění EIZ KNAV prostřednictvím JIB

Jednotná informační brána (JIB)

<http://www.jib.cz>

Jednotná informační brána (dále JIB) nabízí jednotný a snadný přístup k různým informačním zdrojům (např. katalogy knihoven, bibliografické databáze, fulltextové databáze) s možností souběžného prohledávání vybraných zdrojů. V JIB je možné zpřístupnit jak vlastní zdroje vytvářené knihovnou, tak licencované (předplacené) databáze využívané knihovnou.

KNAV má zpřístupněny v JIB katalogy - Katalog Knihovny AV ČR a Souborný katalog AV ČR. Již brzy bude nabídka vlastních zdrojů rozšířena o databázi ASEP-EPCA (probíhá testování na straně JIB) a po vyřešení licenčních problémů i o Digitální knihovnu AV ČR. Uvedené zdroje jsou nastaveny v JIB jako prohledatelné Metalibem. Uživatelé tedy mohou zdroj přímo prohledávat , mají k dispozici charakteristiku zdroje a odkaz na zdrojové www rozhraní (viz obr. 1)

Profi hledání

Název zdroje	Typ zdroje	Operace
☒ Web of Science	Bibliografická databáze	
☒ Ebsco-Academic Search Premier <small>Plný text</small>	Plnotextová databáze	
☒ Ebsco-Business Source Premier <small>Plný text</small>	Plnotextová databáze	
☒ Ebsco - MasterFILE Premier <small>Plný text</small>	Plnotextová databáze	
☒ Ebsco - Newspaper Source <small>Plný text</small>	Plnotextová databáze	
☒ Ebsco - Regional Business News <small>Plný text</small>	Plnotextová databáze	
☒ Akademie věd ČR - knihovna	Katalog	
☒ Akademie věd ČR - souborný katalog	Katalog	

Obr. 1 – Zdroje prohledatelné Metalibem – příklad licencované + vlastní

Nabídka licencovaných databází v JIB je závislá na portfoliu databází, které využívá Národní knihovna. Z portfolia elektronických informačních zdrojů v KNAV máme zpřístupněny v JIB databáze: EBSCO (5 kolekcí), Web of Science, ScienceDirect (UTL 5), SpringerLink (vč. Kluwer), Wiley Interscience a Literature Online. Přímě prohledatelné Metalibem jsou však pouze databáze Web of Science a EBSCO, ostatní databáze jsou nastaveny jako SFX cíl pro poskytování přidávaných služeb (plný text dokumentu – viz obr. 2). Přístup k licencovaným databázím v JIB je zabezpečen pomocí IP adres.

SFX Nabídka služeb pro tento záznam

Název: Special issue - Internet algorithmica
 Detaily: Algorithmica [0178-4617] Goodrich Rok vydání:2002 Ročník:33 Číslo: 3 Strany:271 -271

Základní služby

Získání plného textu online

Plný text prostřednictvím **Springer Standard Collection**

Rok: 2002 Ročník: 33 Číslo: 3 Počáteční strana: 271 **OK**

Obr. 2 – Získání plného textu – SFX cíl SpringerLink

Na adrese <http://sfx.jib.cz/sfxlcl3/a-z/knav> je k dispozici seznam e-časopisů generovaný ze znalostní báze SFX JIB, který obsahuje časopisy přístupné pro KNAV v JIB prostřednictvím SFX (viz obr. 3). Seznam e-časopisů obsahuje časopisy z předplacených databází a časopisy z volně přístupných archivů (např. Free E-Journals).

Knihovna AV ČR

Find e-Journal

Titles Category **Locate** CitationLinker

Title: Starts with Contains Exact

ISSN:

Vendor: American Museum of Natural History Library, Astrophysics Data System, BioMed Central, Chadwyck, DDAJ Directory of Open Access Journals

Category: Agriculture Sciences, Arts and Humanities, Business, Economy and Management, Chemistry, Earth Sciences

Search results for: **GO** [Clear](#)

Obr. 3 – Vyhledávání v seznamu e-časopisů pro KNAV

V současnosti však nabídka titulů v seznamu e-časopisů pro některé databáze není úplná a vyžaduje aktualizaci znalostní báze SFX JIB (KnowledgeBase).

Jaroslav Meixner

THE CENTRAL EUROPEAN JOURNAL OF SOCIAL SCIENCES AND HUMANITIES

Všeobecné informace

Domovská stránka:
<http://cejsh.icm.edu.pl/>

Výkonná redaktorka:
RNDr. Darina Vystrčilová

Informace: cejsh@kav.cas.cz

Academy of Sciences of the Czech Republic, Hungarian Academy of Sciences, Polish Academy of Sciences and Slovak Academy of Sciences

CEJSH THE CENTRAL EUROPEAN JOURNAL OF SOCIAL SCIENCES AND HUMANITIES

Founded 2004. ISSN: 1733-4934

CEJSH publishes English abstracts of articles and reviews, which appeared mostly in national languages in the Czech, Hungarian, Polish and Slovak scientific journals devoted to social sciences and humanities

EDITORIAL & PUBLISHING BOARD: Dr. Martin Steiner - Prague (steiner@kav.cas.cz), Mr. Zoltán Barhegyi - Budapest (zbarhegyi@mta.hu), Dr. Jacek Komacki, Editor-in-Chief - Warsaw (jacek.komacki@pau.pl), Prof. Frantisek Novotny - Bratislava (fnovotny@cei.sas.sk)

CONTACT INFORMATION: CEJSH Editorial & Publishing Office, C/o Polish Academy of Sciences, Polec Kultury i Nauki, room 2102, Polec Defilad 1, 00-900 WARSZAWA, Phone (+48 22) 620 40 42, fax (+48 22) 620 33 74, e-mail cejsh@icm.edu.pl, URL: <http://cejsh.icm.edu.pl>

Service hosted by Interdisciplinary Centre for Mathematical and Computational Modeling, Warsaw University, ICM 100 within the Virtual Library of Science (VLS)

find publication
find editor | source

Last updated:
12 October 2007

Contents:
6219 abstracts from
172 journals (journal)

CEJSH covers disciplines:

- ANTHROPOLOGY
- ARCHAEOLOGY
- ARTS & ARCHITECTURE
- ECONOMICS (Business & Management)
- ETHNOLOGY
- EDUCATION
- HISTORY
- LAW & ADMINISTRATION
- LIBRARY & INFORMATION SCIENCE
- MEDIA & COMMUNICATION
- PHILOLOGY & LINGUISTICS
- PHILOSOPHY
- POLITICAL SCIENCES
- PSYCHOLOGY
- SOCIOLOGY
- SCIENCE OF SCIENCE
- THEOLOGY
- OTHER SOCIAL SCIENCES

V roce 2004 byl spuštěn projekt Central European Journal of Social Sciences and Humanities (dále CEJSH), který si klade za cíl propojit přístup k produkci akademií věd zemí Vyšegrádské čtyřky (Česka, Maďarska, Polsko a Slovensko). CEJSH tematicky pokrývá oblast společenských a humanitních věd; v rámci Akademie věd ČR je známa jako III. vědní oblast = Oblast humanitních a společenských věd. Po technické stránce projekt zajišťuje ICM (Interdisciplinary Centre for Mathematical and Computational Modeling) Varšavské univerzity. CEJSH je v podstatě mutací databáze PSJC / Life Sciences (Polish Scientific Journal Contents), která vznikla při Polské akademii věd. Financování zajišťuje International Visegrad Fund.

Základní filozofií tohoto počínu je především zviditelnění vědeckých prací napříč mezi státy Vyšegrádské čtyřky, snížení jazykové bariéry

a poskytnutí přehledu o pokrytí oblastí výzkumu v rámci společenských a humanitních věd.

Přesto, že se v názvu vyskytuje slovo „journal“, nejedná se o časopis, ale o *bibliografickou databázi*, jejíž hlavní charakteristikou je zprostředkovat pouze bibliografický popis a abstrakt, nikoliv však plné texty. Nelze tedy ani plnotextově prohledávat, ani požadovaný dokument ihned získat. Pokud má uživatel zájem, musí si primární dokument obstarat jiným způsobem.

Komunikační jazyk pro uživatelské rozhraní a bibliografický popis je angličtina. Jazyk samotných článků je převážně v národních jazycích, občas se však vyskytují příspěvky i v angličtině.

Autoři sami rozhodují, zda mají zájem o vystavení bibliografického záznamu a abstraktu na stránkách CEJSH. Proto byl pro každou zemi zvolen redaktor, který má na starosti správu příspěvků svého regionu.

Vyhledávání

Vyhledávání titulů:

V současné době je přes CEJSH umožněn přístup do bibliografických záznamů zhruba 150 časopiseckých titulů, z čehož převážná část pokrývá produkci Polské akademie věd. Česká republika je v současnosti zastoupena třinácti tituly a podílově tak nejmenším počtem ze všech 4 zemí. Lze však očekávat postupné rozšiřování o další tituly, potažmo o chybějící ročníky. Velkým nedostatkem se jeví nedůsledné chronologické rozřazení. Po otevření konkrétního ročníku je uživateli nabídnut pouze seznam článků, které nejsou kategorizovány do jednotlivých čísel či svazků.

CEJSH THE CENTRAL EUROPEAN JOURNAL OF SOCIAL SCIENCES AND HUMANITIES

find publication
find editor | source

Service hosted by ICM 100

CEJSH - find publication

USE THE QUERY-FORM BELOW
See the [description](#) at the bottom of this page and fill in the blanks accordingly.

Author (surnames):

Title of paper:

Source (journal): (See all sources)

Keywords: (See the keywords)

AND

AND

Discipline:

- ANTHROPOLOGY
- ARCHAEOLOGY
- ARTS & ARCHITECTURE
- ECONOMICS
- ETHNOLOGY

Year of publication:

Document Type:

- article
- communication
- review

Publications added or changed during:

Entire date range

Last 1 weeks

From to

(yyyy mm dd)

Přehled titulů současně zpřístupněných přes CEJSH:
http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/cgi-bin/pis_f.cgi?status=all

Přehled titulů AV ČR současně zpřístupněných přes CEJSH:

Česká literatura – Ústav pro českou literaturu AV ČR
Československá psychologie – Psychologický ústav AV ČR
Český lid - Etnologický časopis – Etnologický ústav AV ČR
Dějiny – Teorie – Kritika – Masarykův ústav AV ČR
Estetika – Ústav dějin umění AV ČR
Filosofický časopis – Filosofický ústav AV ČR
Gender, rovné příležitosti, výzkum – Sociologický ústav AV ČR
Historická demografie – Sociologický ústav AV ČR
Právník – Ústav státu a práva AV ČR
Přehled výzkumu – Archeologický ústav AV ČR
Slovanské historické studie – Historický ústav AV ČR
Sociologický časopis – Sociologický ústav AV ČR
Umění – Ústav dějin umění AV ČR

Vyhledávání podle oborů:

Lze jednoduše zadat požadovaný obor a databáze nabídne seznam článků, které se tématu týkají.

Vyhledávání podle klíčových slov:

Lze pouze doporučit používat rejstřík klíčových slov, který byl pro práci s CEJSH vytvořen. Odkaz je umístěn nad vyhledávacím polem keywords. Kombinovat více klíčových slov je možné pomocí Booleovské algebry (pouze s předdefinovaným operátorem AND). Při prohledávání databáze není možno použít pravostranné rozšíření, takže klíčová slova musejí být použita v tom tvaru, v jakém jsou zadána ve slovníku klíčových slov. Velké komplikace to proto vyvolává například u složených slov nebo u množných čísel. Např. vybereme-li ze slovníku klíčové slovo digital libraries, nelze do vyhledávacího pole napsat pouze „digital“ nebo „librar?“ nebo „digital library“. Je tedy nutné před rešerší prolistovat seznam klíčových slov a relevantní údaj zadat do příslušného pole.

Závěr

Vytvořit sjednocující databázi (DB) pro akademickou produkci v rámci společenských a humanitních věd je jistě chválný počín. Oblast šedé

literatury často má významný informační potenciál, a proto je žádoucí vytvořit co nejuhodnější prostředí pro její vyhledávání a získávání. Nicméně CEJSH v tomto ohledu zatím nabízí pouze základní a omezenou službu. V podobě, v jaké nyní funguje, lze DB chápat hlavně jako *přehled* o vědě a výzkumu ve společenských a humanitních oborech v rámci zemí Vyšegrádské čtyřky.

Co se týče zpracování tématu společenských a humanitních věd a středoevropského a východoevropského regionu, je velmi zajímavým projektem C.E.E.O.L. (Central Eastern European Online Library) <http://www.ceeol.com/>. Od CEJSH se liší tím, že neschraňuje pouze bibliografické záznamy, ale je elektronickým archívem. Není zde však zastoupena pouze akademická produkce a teritoriálně je záběr navíc rozšířen i o další státy (nejde jen o časopisy východní a střední Evropy, ale i o časopisy, týkající se tohoto regionu, vydávané jinde). Pro ucelenější přehled je tedy více relevantní.

C.E.E.O.L. kromě vyhledávání v bibliografických záznamech a abstraktech umožňuje pomocí *Google Scholar* i hledání v plných textech. Celkové řešení databáze je rovněž na celkově vyšší úrovni, ať už počtem nabízených titulů, tak daleko příjemnějším grafickým rozhraním, poskytujícím dobrou orientaci a služby na odpovídající úrovni.

Lívia Vrzalová

Zajímavé akce podzimu 2007

Výstava CODEX GIGAS v Klementinu

V období od 20. 9. 2007 do 6. 1. 2008 proběhne v Národní knihovně ČR v Galerii Klementinum výstava *Ďáblovy bible - CODEXU GIGAS* http://www.nkp.cz/files/codex_gigas.pdf.

Každé pondělí od 10.00 do 19.00 hod. (poslední vstup v 18.00) budou mít pracovníci knihoven a zástupci instituci, které se na výstavě podílely, vstup na výstavu zdarma. Z důvodu bezpečnosti a udržení klimatických podmínek je vstup do trezorové místnosti omezen, proto je nutné, aby se všichni zájemci o návštěvu výstavy předem objednali e-mailem u kolegyně Iva Mirošovské (ivo.mirosovky@nkp.cz)

Týden knihoven – 11. ročník – 1.– 7. října 2007

Sekce veřejných knihoven SKIP vyhlašuje již 11. ročník celostátní akce Týden knihoven. Letošní motto **Knihovnická bašta** může znamenat knihovnické „jídlo“, pochutnání, speciality, lahůdky, nebo též baštu moudrosti a vzdělání.

Společné aktivity Týdne knihoven :

27. 9. Knihovnický happening v Plzni
1. 10. Velké Říjnové Společné Čtení aneb Pocta literatuře (Fráňu Šrámkovi)
4. 10. Knihovna roku – vyhlášení ceny Ministerstva kultury ČR

<http://skip.nkp.cz/akcTyden07.htm>

Seminář k problematice práce (nejen) s romskými dětmi

9.–11.10. 2007 v Knihovně města Ostravy. Pořádá Klub dětských knihoven SKIP, Národní knihovna ČR a Knihovna města Ostravy.

31.seminář knihovníků muzeí a galerií – 16.–18.10.2007

Muzeum Cheb

Téma: Ochrana a restaurování starých tisků

<http://muzeumcheb.cz/Kultur/Seminar/Seminar.html>

2. ročník semináře „Systémy pro zpřístupňování eVŠKP 2007“

16.10.2007 – Brno, Vysoké učení technické (VUT)

Pořádá Asociace vysokoškolských knihoven ČR (sekce pro elektronické zpřístupňování vysokoškolských kvalifikačních prací) a ústřední knihovna VUT.

<http://mandril.lib.vutbr.cz/evskp2007/>

Celostátní porada vysokoškolských knihovníků – Bibliotheca academia

Ostrava, 30.–31. 10. 2007 <http://www.akvs.cz/>

Devátý ročník Dne poezie proběhne od 9. do 23.listopadu 2007

Má podtitul POEZIE NA DRÁTĚ. Posláním Dne poezie je snaha semknout všechny, kdo mají poezii rádi - autory, čtenáře i vůbec příznivce, a přimět je k tomu, aby se svůj vztah k ní pokusili /nejen/ během festivalu vyjádřit různou formou a pořady. Už pravidelně se zapojují nejen knihovny, školy, divadla, kluby, kulturní spolky a instituce, ale i jednotlivci. Díky zahraničním kulturním střediskům na festivalu vystupují i básníci z mnoha evropských a dalších zemí. Akce se koná pod záštitou Ministerstva kultury ČR.

www.volny.cz/denpoezie

16. ročník odborné konference

13.–14. listopadu 2007 v Olomouci

„Problematika historických a vzácných knižních fondů Čech, Moravy a Slezska“

Pořádá Vědecká knihovna v Olomouci a Sdružení knihoven ČR.

<http://www.vkol.cz/konf/konfer10.htm>

Celodenní odborný seminář v Goethe-Institutu

19. listopadu 2007

„Čtenářství, jeho význam a podpora: Výzkum, teorie a praxe v Česku a Německu“ <http://skip.nkp.cz/akcGoet07.htm>

Pořádají SKIP a knihovna Goethe-Institutu v Praze.

8. konference Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2007

5.–6. prosince 2007 v konferenčním sále Národního archivu v Praze, Archivní 4, Praha 4–Chodovec

Konference je věnována problematice spolupráce archivů, knihoven, muzeí, galerií a památkové péče při využívání informačních technologií pro ochranu a zpřístupnění kulturního dědictví. <http://skip.nkp.cz/>

Publikace EVROPSKÝ PRŮVODCE KOMPETENCEMI ODBORNÝCH PRACOVNÍKŮ V OBORU KNIHOVNICKÝCH A INFORMAČNÍCH SLUŽEB je v elektronické podobě k dispozici ke stažení na http://skip.nkp.cz/KeStazeni/Pruvodce_kompetencemi2007.pdf

Elektronickou verzi typizační směrnice z roku 1986 k výstavbě knihoven: Výstavba kulturních zařízení: Typizační směrnice stavebního objektu TSM SO si můžete stáhnout na http://knihovnam.nkp.cz/sekce.php3?page=08_Vystavba.htm
Materiál je již dost zastaralý, ale najdete tam i přesto radu užitečných údajů a informací.

Národní knihovna je zapojena do evropského projektu Numeric <http://www.numeric.ws/>, který se zabývá problematikou statistického měření v oblasti digitalizace kulturního dědictví.

Již nyní se můžete zaregistrovat na 8. konferenci Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2007: <http://skip.nkp.cz/akcArch07.htm>
Program bude zveřejněn do poloviny října.

Základní informace o výsledcích průzkumu čtenářství v ČR v roce 2007 (NK CR + ÚČL AVCR) najdete na http://knihovnam.nkp.cz/sekce.php3?page=12_Cten.htm
Na toto téma pořádá SKIP ve spolupráci s Goethe-Institutem 19. listopadu seminář. Další informace a registrace na: <http://skip.nkp.cz/akcGoet07.htm>

PhDr. Vít Richter,
ředitel Knihovnického institutu Národní knihovny ČR

V listopadu 2007 by se dožila šedesátin Růženka Řezníčková, dlouholetá pracovnice Knihovny Akademie ČR. Odešla od nás v únoru – byla velmi dlouho těžce nemocná a její nemoc, ani věk, na ní nebyly příliš znát. Byla to velmi příjemná kolegyně, svá trápení spíše skrývala a měla neuvěřitelně silnou vůli, zásoby laskavosti a tolerance k ostatním – a tak doufejme, že se na nás dívá odněkud shora, dává na nás pozor a nic ji nebolí...

Dne 22. srpna 2007 zemřela ve svých 88 letech významná představitelka českého výzkumu knižní kultury, odbornice na oblast dějin české knihy a knihtisku paní PhDr. Mirjam Bohatcová, CSc. Její činnost byla úzce spjata také s Akademií věd ČR, v níž účinkovala na různých pracovištích. Akademická rada ocenila v roce 1999 zásluhy dr. Bohatcové tím, že jí udělila čestnou oborovou medaili Josefa Dobrovského. Téhož roku vydala KNAV pod redakcí PhDr. Anežky Baďurové na počest jubilantky „Sborník k 80.narozeninám Mirjam Bohatcové“.

Dne 19. září 2007 zesnul po krátké nemoci PhDr. Jaroslav Skolek, bývalý vedoucí odboru knihovnictví Národní knihovny ČR a také bývalý člen katedry knihovnictví a informační vědy FF UK. Ve svém profesním životě se dlouhodobě věnoval oblasti selekčních jazyků. Aktivně spolupracoval na tvorbě terminologického slovníku (databáze TDKIV) z knihovnictví a informační vědy, v němž zpracoval hesla z bibliografie.

- 1. Složení Rady KNAV**
- 2. Složení Dozorčí rady KNAV**
- 3. Knihovní řád**
- 4. Organizační struktura**
- 5. Informační zdroje k měření výkonu knihoven**

Složení Rady KNAV

PhDr. Ivana Kadlecová (předsedkyně)
zástupkyně ředitele KNAV
kadlec@lib.cas.cz

Ing. Martin Lhoták (místopředseda)
ředitel KNAV
lhotak@lib.cas.cz

PhDr. Jarmila Burgetová (tajemnice)
poradkyně ředitele KNAV
burgetova@lib.cas.cz

Ing. Jana Doleželová
vedoucí pobočky KNAV, Brno
dolezelova@iach.cz

PhDr. Hana Nová
vedoucí oddělení periodik Národní knihovny ČR
hana.nova@nkp.cz

PhDr. Richard Papík, Ph.D.
ředitel Ústavu informačních studií a knihovnictví FF UK
richard.papik@ff.cuni.cz

PhDr. Martin Steiner
vědecký pracovník Filozofického ústavu AV ČR,
člen Akademické rady AV ČR,
steiner@kav.cas.cz

PhDr. Lenka Veselá, Ph.D.
vedoucí knihovědného oddělení KNAV
veselal@lib.cas.cz

Složení Dozorčí rady KNAV

Doc. RNDr. Petr Ráb, DrSc. (předseda)

vědecký pracovník Ústavu živočišné fyziologie a genetiky AV ČR, člen
Akademické rady AV ČR

rab@iapg.cas.cz

Ing. Martin Duda (místopředseda)

vedoucí odd. informačních technologií KNAV

duda@lib.cas.cz

Mgr. Dagmar Hartmanová (tajemnice)

vedoucí oddělení akvizice KNAV

hartmanova@lib.cas.cz

PhDr. Vojtěch Balík

vědecký pracovník Filozofického ústavu AV ČR

vbalik@flu.cas.cz

Doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc.

ředitel Archeologického ústavu AV ČR

jiran@arup.cas.cz

Doc. PhDr. Lydia Petráňová, CSc.

vědecká pracovníce Etnologického ústavu AV ČR,
členka Vědecké rady AV ČR

petranova@eu.cas.cz

PhDr. Karel Sosna

ředitel Parlamentní knihovny

sosna@psp.cz

Ing. Martin Svoboda

ředitel Státní technické knihovny

m.svoboda@stk.cz

Výňatek z Organizačního řádu KNAV

Organizační struktura KNAV

1. Základ organizační struktury tvoří odbory. Odbory jsou pak členěny na oddělení, která mohou být rozdělena na pracovní skupiny. Odbor 1 podléhá přímo řediteli, v čele dalších odborů a oddělení stojí vedoucí jmenovaní ředitelem.

1 – Ředitel KNAV

11 – Sekretariát (asistentka ředitele)

111 – Dohody

12 – Oddělení informačních technologií

13 – Digitalizační centrum

2 – Odbor provozu a ekonomiky – náměstek ředitele pro provoz a ekonomiku

21 – Ekonomické oddělení

správa a evidence majetku, doprava, pošta, pokladna

121 – Finanční účtárna

122 – Mzdová účtárna

123 – Personální

22 – Oddělení technických služeb – reprografické
a knihařské centrum

23 – Správa areálu Jenštejn

3 – Odbor pro výzkum a vývoj – náměstek ředitele pro výzkum a vývoj

31 – Knihovědné oddělení

32 – Poradci náměstka pro VaV

33 – Evidence výsledků VaV

4 – Odbor služeb – vedoucí odboru

41 – Oddělení výpůjčních služeb

411 – Počítačová studovna

42 – Oddělení meziknihovnických služeb

43 – Oddělení pro správu studovny

44 – Oddělení řešeršních a referenčních služeb

5 – Odbor pro doplňování a zpracování fondu – vedoucí odboru

50 – Oddělení správy knihovních systémů

51 – Oddělení akvizice

511 – Akvizice časopisů

512 – Akvizice knih

513 – Výměna

52 – Oddělení zpracování knih a el. nosičů

53 – Oddělení zpracování časopisů a elektronických informačních zdrojů

54 – Revizní oddělení

Informační zdroje k měření výkonu a kvality v knihovnách

Projekt „Benchmarking knihoven“
http://knihovnam.nkp.cz/sekce.php3?page=02_Odb/Benchmarking.htm

Seminář „Měření výkonu v knihovnách“
http://knihovnam.nkp.cz/sekce.php3?page=02_Odb/VykonSemin06.htm

Benchmarking knihoven: Informace pro účastníky projektu
http://knihovnam.nkp.cz/sekce.php3?page=02_Odb/BenchmarkingProjektH.htm

Materiály ke stažení

Vyhodnocení standardů veřejných knihovnických a informačních služeb za rok 2005 (.pdf, 294 kB)
<http://knihovnam.nkp.cz/docs/Vykony/StandardVyhodnoceni2005.pdf>

Měření kvality a výkonu činnosti veřejných knihoven: příklad německého Bibliotheksindex (.ppt, 685 kB) – PhDr. Vít Richter, Národní knihovna ČR
<http://knihovnam.nkp.cz/docs/Pardubice/RichterMereni.ppt>

Benchmarking ve veřejné správě – publikace ke stažení (.zip, 1,22 MB)
Rešerše „Měření kvality a výkonu činnosti knihoven (systémy, standardy, projekty)“ (.doc, 689 kB)
<http://knihovnam.nkp.cz/docs/Vykony/reserse.doc>

Standardy, normy

Metodický pokyn Ministerstva kultury k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb poskytovaných knihovnami zřizovanými a/nebo provozovanými obcemi a kraji na území České republiky
http://knihovnam.nkp.cz/sekce.php3?page=03_Leg/01_LegPod/MethodVKIS.htm

Metodický pokyn Ministerstva kultury k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky (dokument .doc, 150 kB)
<http://knihovnam.nkp.cz/docs/MetPokynMK05.doc>

ČSN ISO 11620 – Informace a dokumentace – ukazatele výkonnosti

knihoven. Praha: Český normalizační institut, 1999. 55 s.
ČSN ISO 2789 – Dokumentace a informace. Mezinárodní knihovnická statistika. 1997. 15 s.
Normy získáte v Českém normalizačním institutu – <http://www.csni.cz/>

Performance Indicators for National Libraries (IFLA) – .pdf
<http://www.ifla.org/VII/s1/pub/s1-PerformanceIndicators2006.pdf>

Měření výkonu knihoven v zahraničí

SRN – Bibliotheksindex
<http://www.bix-bibliotheksindex.de/>

USA – LibQual
<http://www.libqual.org/>

USA – OCLC – Perceptions of Libraries and Information Resources (2005)
<http://www.oclc.org/reports/2005perceptions.htm>

USA – OCLC – College Students' Perceptions: Libraries & Information Resources
<http://www.oclc.org/reports/perceptionscollege.htm>

Velká Británie – Public Library Service Standards
http://www.culture.gov.uk/global/publications/archive_2004/library_standards.htm

Velká Británie – Best Value Performance Indicators 2005/06: Guidance Document
http://www.communities.gov.uk/embedded_object.asp?id=1136119

Rakousko – srovnávací statistika
http://www.bvoe.at/Oeffentliche_Bibliotheken/Leistungsdaten/
Tirolsko – audit knihoven
<http://www.provinz.bz.it/kulturabteilung/bibliothekswesen/biko/default.htm>

Polsko – Analýza činnosti vědeckých knihoven v Polsku
<http://ssk2.bu.amu.edu.pl/standaryzacja/index.htm>

Zajímavé odkazy

CASLIN 2006 – Zpětná vazba aneb děláme to dobře?
<http://www.lib.cas.cz/caslin-2006/>

Easyresearch – on-line průzkumy, výzkumy, ankety
<http://easyresearch.biz/>

Česká společnost pro jakost
<http://www.csq.cz/>

Benchmarking
<http://www.benchmarking.cz/>

Standardizace veřejných služeb
http://www.mvcr.cz/odbor/moderniz/koncepce/ver_sluz.html

Kvalita ve veřejné správě
<http://www.mvcr.cz/odbor/moderniz/koncepce/kvalita.html>

Benchmarkingová iniciativa
<http://www.benchmarking.vcvscr.cz/index.php>

Přehled vybraných ukazatelů některých sítí knihoven v ČR od r. 1993
http://knihovnam.nkp.cz/sekceno.php3?page=05_St/Statistika2.htm

Statistika rezortu kultury - NIPOS
http://www.nipos-mk.cz/st_statistika.asp

IFLANET Statistics and Evaluation Section
Užitečný přehled odkazů na internetové zdroje z oblasti knihovnické statistiky a nástrojů na měření výkonnosti knihoven
<http://www.ifla.org/VII/s22/statlinks.htm>

LIBECON – mezinárodní statistika knihoven
<http://www.libecon.org/>

Vzdělávání v zavádění standardů kvality sociálních služeb
<http://www.libecon.org/>

<http://www.libecon.org/>

<http://www.libecon.org/pdf/InternationalLibraryStatistic.pdf>

http://www.bix-bibliotheksindex.de/vergleich_wb/index.php?nID=19

Vít Richter

Knihovna Akademie věd , Národní 3, Praha 1
zve zájemce
v rámci letošního Týdne vědy a techniky
k návštěvě!

Pondělí 5. 11. až pátek 9. 11.

Jednodenní vstup do knihovny zdarma

Výstavy
„Encyklopedie knihy“
a „Digitální knihovna AV ČR“

Encyklopedie knihy

Výstava představí publikaci, jaká v české knihovědě nemá obdoby. Obsahuje 2 420 hesel (z toho 1 371 biografických), osvětlujících události, data a termíny v tematických i teritoriálních souvztažnostech. Poslouží jako nepostradatelný manuál odborníkům, studentům i laickým zájemcům.

Autorem Encyklopedie knihy je Petr Voit. Kniha obsahuje mimo jiné tyto okruhy: starší knihtisk a příbuzné obory mezi polovinou 15. a počátkem 19. století: papír, písmo a písmolijectví, knihtisk a jiné grafické techniky, tiskaři, nakladatelé, knihkupci, ilustrátoři a kartografové, literární typologie, textové a výtvarné prvky knihy, knižní vazba, knižní obchod

Encyklopedii knihy (1350s., 635 il.) vydalo nakladatelství Libri ve spolupráci s Královskou kanonií premonstrátů na Strahově.

Digitální knihovna AV ČR

Knihovna AV ČR disponuje od roku 2004 špičkově vybaveným Digitalizačním centrem, kde se zpracovávají zejména časopisy a další publikace vydávané v AV ČR a jejich předchůdkyních. Primárním výstupem centra je Digitální knihovna AV ČR, kde je koncovým uživatelům v současné

době zpřístupněno 760 000 stran plných textů časopisů, počet zpřístupněných publikací stále roste. Výstava představí Digitalizační pracoviště, které se zaměřuje na zpracování vázaných i nevázaných dokumentů s možností zpracování v barvě do formátu A1, včetně kalibrace.

Středa 7. 11.

9.00–18.00 h

**Prodejní výstava
vědecké, odborné a slovníkové literatury**

Kontakt a rezervace:

Mgr. Dagmar Hartmanová

tel.: 224 403 302, e-mail: hartmanova@knav.cz

www.knav.cz

Knihovní řád

Národní 3, 115 22 Praha 1
tel.: 221 403 208
e-mail: knavcr@knav.cz

Knihovna otevřena
pondělí až pátek ~ 9 až 19 hod.

www.knav.cz

OBSAH

Obsah	43
Důležité kontakty.....	44
Článek 1.....	45
POSLÁNÍ A ČINNOST KNIHOVNY	45
1.1 Úvodní ustanovení.....	45
1.2 Knihovní fond, jeho skladba a doplňování	45
1.3 Služby KNAV	45
Článek 2.....	45
UŽIVATELE KNIHOVNICKÝCH A INFORMAČNÍCH SLUŽEB	45
2.1 Vydání čtenářského průkazu	45
2.2 Platnost čtenářského průkazu	46
2.3 Ztráta čtenářského průkazu	46
2.4 Práva a povinnosti uživatelů	47
Článek 3.....	48
Výpůjční řád KNAV	48
3.1 Zpřístupňování dokumentů	48
3.2 Způsob objednávání, půjčování, vracení dokumentů.....	49
3.3 Výpůjční lhůty, prodlužování.....	49
3.4 Poplatky za opožděné vrácení.....	50
3.5 Volně přístupné fondy studovny	50
3.6 Náhrady za ztracené, poškozené nebo zničené dokumenty.....	50
3.7 Meziknihovní služby	51
3.7.1 Meziknihovní vnitrostátní služby (MVS).....	51
3.7.2 Meziknihovní mezinárodní služby (MMS).....	51
3.7.3 Podrobnější informace o meziknihovních službách KNAV	52
3.8 Elektronické informační zdroje.....	52
3.9 Počítačová studovna a internet	52
Článek 4.....	53
Závěrečná ustanovení	53
Příloha č. 1	54
Ceník služeb a poplatků	54
Příloha č. 2.....	58
Meziknihovní služby	58
Příloha č. 3.....	60
Pravidla pro využívání výpočetní techniky	60

Informace	tel.: 221 403 208 e-mail: infoknav@knav.cz
Informace o časopisech	tel.: 221 403 309 e-mail: casop@knav.cz
Výpůjční služby	tel.: 221 403 254 e-mail: servis@knav.cz
Meziknihovní služby	tel.: 221 403 259 e-mail: mvs@knav.cz
Počítačová studovna	tel.: 221 403 337 e-mail: pcstudovna@knav.cz
Rešeršní služby	tel.: 221 403 300 e-mail: reserse@knav.cz
Knihovědné oddělení	tel.: 221 403 251 e-mail: biblkn@knav.cz
Referenční služby	tel.: 221 403 302 e-mail: refer@knav.cz

KNIOVNI ŘÁD

Článek 1. POSLÁNÍ A ČINNOST KNIHOVNY

1.1 Úvodní ustanovení

Knihovna AV ČR, v.v.i. (dále jen KNAV) poskytuje knihovnické služby v souladu se zřizovací listinou a zákonem č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, a zákonem ČNR č. 283/1992 Sb., o Akademii věd ČR, zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (dále jen knihovní zákon).

1.2 Knihovní fond, jeho skladba a doplňování

KNAV shromažďuje a spravuje fond domácí a zahraniční literatury i dalších informačních pramenů průřezově ze všech vědních oborů. Tematická a druhová skladba knihovních fondů (primárních a sekundárních) odpovídá zaměření na vědecký výzkum; takto profilovaný knihovní fond je systematicky doplňován nákupem, výměnou, apod. ve spolupráci s knihovnamy téhož nebo příbuzného tematického zaměření. Knihovní a informační fond kromě klasických dokumentů zahrnuje i elektronické informační fondy a zdroje.

1.3 Služby KNAV

- 1.3.1 KNAV poskytuje veřejné knihovnické a informační služby fyzickým i právnickým osobám.
- 1.3.2 KNAV plní funkci specializované knihovny.

Článek 2. UŽIVATELÉ KNIHOVNICKÝCH A INFORMAČNÍCH SLUŽEB

2.1 Vydání čtenářského průkazu

- 2.1.1 Uživatelem služeb KNAV (dále jen uživatel) se všemi právy a povinnostmi se může po vydání čtenářského průkazu stát:
 - občan České republiky starší 15 let;
 - cizí státní příslušník starší 15 let;
 - právnická osoba;

a to vydáním čtenářského průkazu po ověření dokladu o osobních údajích oprávněným pracovníkem KNAV a zaplacení registračního poplatku.

- 2.1.2 Podmínkou vydání čtenářského průkazu je, kromě předložení platného průkazu totožnosti, úhrady příslušného uživatelského poplatku, poplatku za zhotovení průkazu (viz Ceník služeb a poplatků KNAV) a poskytnutí fotografie, podpis prohlášení o seznámení se s Knihovním řádem, kterým se uživatel zavazuje k jeho dodržování, souhlasí se zařazením osobních údajů do databáze KNAV a získává právo využívat její služby.
- 2.1.3 Zaměstnanci Akademie věd ČR zaplatí pouze poplatek za zhotovení průkazu, nikoliv uživatelský poplatek, a to na základě předložení dokladu o trvání pracovního poměru.
- 2.1.4 Průkazy totožnosti:
- občané ČR předkládají platný občanský průkaz,
 - cizí státní příslušníci ze zemí EU předkládají pas nebo řidičský průkaz,
 - cizí státní příslušníci, kteří nejsou ze zemí EU, předkládají cestovní pas k prezentování využívání služeb KNAV a dokumenty opravňující ho k dlouhodobému nebo trvalému pobytu na území ČR pro absenční výpůjčky.
- 2.1.5 Při vydávání čtenářského průkazu uživatel volí variantu knihovních služeb s internetem nebo bez internetu. Při změně varianty je nutné vystavit nový čtenářský průkaz a zaplatit znovu poplatek za užívání služeb KNAV.

2.2 Platnost čtenářského průkazu

- 2.2.1 Čtenářský průkaz je nepřenositelný a uživatel odpovídá za všechny škody vzniklé KNAV jeho zneužitím.
- 2.2.2 Platnost průkazu je:
- 365 dní (typ A),
 - 183 dní (typ B).
- 2.2.3 Po uplynutí doby platnosti průkazu uživatel ztrácí právo na poskytování služeb KNAV. Platnost průkazu je možné obnovovat (jsou-li ze strany uživatele dodržována ustanovení Knihovního řádu).
- Průkaz zaměstnanců AV ČR je platný 3 roky. Při obnovení jeho platnosti je vždy nutné doložit trvalý zaměstnanecký poměr k AV ČR.
- 2.2.4 Změny v osobních údajích uvedených na přihlášce je uživatel povinen bez zbytečného odkladu ohlásit KNAV. Je-li KNAV nucena si tyto údaje zjišťovat sama, hradí vzniklé náklady uživatel.
- 2.2.5 Změnou příjmení končí platnost čtenářského průkazu, vystavení nového je zdarma.

2.3 Ztráta čtenářského průkazu

- 2.3.1 Ztráta čtenářského průkazu je uživatel povinen neprodleně ohlásit příslušnému pracovníku KNAV. KNAV zablokuje čtenářský průkaz v evidenci uživatelů KNAV. Za dokumenty vypůjčené na tento průkaz do doby ohlášení ztráty odpovídá uživatel, a to až do jejich vrácení KNAV.

- 2.3.2 Při opakované ztrátě si KNAV vyhrazuje právo nevystavovat další čtenářský průkaz. Za vystavení nového (náhradního) průkazu je uživatel povinen zaplatit příslušné poplatky (viz Ceník služeb a poplatků KNAV).

2.4 Práva a povinnosti uživatelů

- 2.4.1 Uživatelé mají právo na získávání informací a využívání těchto služeb KNAV, ke kterým jsou oprávněni dle čtenářského průkazu.
- 2.4.2 Uživatelé jsou povinni dodržovat a řídit se Knihovním řádem a pokyny pracovníků KNAV. Z práva použít služby KNAV jsou vyloučeni ti uživatelé, kteří Knihovni řád nedodržují a nebo mohou být ostatním na obtíž (infekční choroby, podnapilost, mimořádné znečištění oděvu, hlučnost, apod.).
- 2.4.3 Vstup do studovny je podmíněn odložením svrchního oděvu a zavazadel v šatně. Do studovny není možné nosit batohy a jiná zavazadla přesahující formát A4; tolerovány jsou typizované brašny (ne batohy) na notebooky. Konečné posouzení a rozhodnutí o umožnění vstupu se zavazadlem náleží příslušným pracovníkům KNAV.
- 2.4.4 Uživatel nesmí v šatně ponechávat cenné předměty. K uložení osobních věcí slouží v šatně úložné skříňky. Klíče od skříněk obdrží uživatel po předložení čtenářského průkazu. Při každém odchodu z KNAV je nutné klíč vrátit. Za věci zde uložené odpovídá KNAV jen v rozsahu daném Občanským zákoníkem.
- 2.4.5 KNAV umožňuje uživatelům využití skříněk v prostorách počítačové studovny, ve kterých si mohou po nezbytně nutnou dobu uložit vlastní studijní materiály. Klíče od skříněk jsou trvale uloženy ve výpůjčním oddělení KNAV. Do skříněk není dovoleno ukládat dokumenty z příručního fondu ve studovně, potraviny, cenné předměty, peníze, apod. KNAV neručí za materiály zde uložené.
- 2.4.6 Při průchodu vstupní a výstupní kontrolou KNAV (do studovny a půjčovny) je uživatel povinen předložit ke kontrole čtenářský průkaz a veškeré materiály, které vnáší a odnáší, popř. se podrobit dalším kontrolním opatřením, potřebným k ochraně majetku spravovaného KNAV.
- 2.4.7 Uživatel nesmí vypůjčené dokumenty půjčovat dalším osobám. Ručí za ně po celou dobu, kdy je má vypůjčené. Ztrátu vypůjčených dokumentů je uživatel povinen neprodleně ohlásit KNAV a nahradit ji ve smyslu tohoto Knihovního řádu.
- 2.4.8 Uživatelé jsou povinni ve všech prostorách KNAV zachovávat klid, čistotu a pořádek a před vstupem do studovny vypnout akustickou signalizaci mobilních telefonů. V prostorách studovny a půjčovny není dovoleno kouřit ani používat nahlas mobilní telefon. Konzumovat potraviny je možné pouze v prostorách k tomu určených. Vnášení nápojů do studovny je možné pouze v uzavíratelných nádobách.
- 2.4.9 Za škody způsobené na majetku KNAV odpovídá uživatel v rozsahu daném tímto řádem a podle ustanovení Občanského zákoníku.
- 2.4.10 Nedodržuje-li uživatel ustanovení Knihovního řádu, může být dočasně nebo trvale zbaven práva používat služby KNAV. Tím se však nezbujuje odpovědnosti a povinnosti způsobené škodu podle tohoto řádu a platných právních předpisů nahradit. V případě podezření, že byl spáchán trestný čin, je uživatel povinen vyčkat pří-

jezdu policie, po tuto dobu bude zadržen ochrannou službou budovy nebo službou KNAV.

- 2.4.11 Fotografování a filmování v prostorách studovny a půjčovny není dovoleno. V odůvodněných případech může povolit výjimku ředitel KNAV (týká se i reprodukčního práva) na základě písemné nebo ústní žádosti.
- 2.4.12 Reklamace a stížnosti, které souvisejí s poskytováním služeb KNAV, stejně tak jako návrhy na jejich zlepšení, může uživatel kdykoliv sdělit službu konajícím pracovníkům KNAV, zaslat poštou na adresu KNAV, na e-mailovou adresu knavcr@knav.cz nebo na adresu příslušného oddělení.

Článek 3. VÝPŮJČNÍ ŘÁD KNAV

3.1 Zpřístupňování dokumentů

- 3.1.1 Půjčování dokumentů z vlastního knihovního a informačního fondu KNAV je pro uživatele s platným čtenářským průkazem nebo jednorázovým vstupem bezplatné. O způsobu zpřístupňování svých fondů a o možnosti půjčování dokumentů v souladu se svým posláním a se zřetelem na požadavky ochrany knihovních fondů rozhoduje KNAV. Je oprávněna vázat absenční půjčení některých dokumentů na složení kauce v hotovosti v Kč proti potvrzení. O povinnosti složit kauci a její výši rozhoduje pověřený pracovník. Prezenčně se půjčuje z celého dostupného fondu.
- 3.1.2 Uživatel si z dokumentů KNAV může zhotovit kopie pro svou vlastní potřebu, nesmí je však dále šířit. Může s nimi nakládat pouze v souladu s autorským zákonem, za jehož porušení je osobně zodpovědný.
- 3.1.3 Z historického knižního fondu KNAV, sestávajícího z archiválií, rukopisů, prvotisků, starých tisků a novodobých vzácných tisků, lze pořizovat digitální kopie pouze fotografickými či skenovacími přístroji takovým postupem, aby manipulace s reprodukováným dokumentem nepředstavovala riziko zhoršení fyzického stavu tohoto dokumentu. Digitální kopie pořídí pracovník KNAV, který musí postup reprodukce dokumentu konzultovat s pracovníky knihovnědného oddělení KNAV.
- 3.1.4 Z dokumentů historického knižního fondu není uživatelům dovoleno pořizovat si kopie vlastním fotoaparátem.
- 3.1.5 Digitalizační a reprodukční služby jsou poskytovány za úhradu (viz Ceník služeb a poplatků KNAV).
- 3.1.6 Mimo studovnu KNAV se nepůjčují:
- dokumenty z volně přístupného fondu studovny a ze všech příručních fondů KNAV;
 - knihovní fond do roku 1950, archiválie, bibliofilie, unikátní publikace a publikace signatur začínajících písmeny J, S, T, U, X. Dále dokumenty, kterým by hrozilo nebezpečí nenahraditelné ztráty nebo poškození;
 - periodika;
 - nosiče digitálních dat.

3.2 Způsob objednávání, půjčování, vracení dokumentů

- 3.2.1 Uživatel si požadované dokumenty vyhledá sám v elektronických katalozích na webových stránkách KNAV nebo přímo v KNAV.
- 3.2.2 Uživatel si dokument objedná on-line, telefonicky nebo vyplní tiskopis objednávky, který předá službě v půjčovně. Termín dodání dokumentů, který se může lišit podle jejich fyzického umístění, bude upřesněn pracovníkem KNAV.
- 3.2.3 Objednané dokumenty je uživatel povinen si vyzvednout nejpozději do pěti pracovních dnů po datu stanoveném půjčovnou. Po uplynutí této doby je objednávka zrušena a uživateli je účtována sankce za nevyzvednutí objednaného dokumentu (viz Ceník služeb a poplatků).
- 3.2.4 Před převzetím výpůjčky je každý uživatel povinen si vypůjčené dokumenty prohlédnout a zjištěné vady ihned ohlásit pracovníkovi půjčovny, který je zaznamená na konto uživatele v knihovním systému. Uživatel zodpovídá za všechny vady zjištěné při jejich vrácení a je povinen uhradit náklady spojené s jejich odstraněním.
- 3.2.5 Na absenční ani prezenční výpůjčku není tištěn výpůjční lístek, uživatel může své konto kontrolovat na webu nebo u výpůjčního oddělení, popřípadě požádat o vytištění souhrnných údajů o svém kontě. Výpůjčky archiválií, rukopisů a starých tisků podepisuje uživatel v badatelském listu.
- 3.2.6 Je-li požadovaný dokument již půjčen, může si uživatel dokument rezervovat on-line nebo ve výpůjčním oddělení. Pokud žádá stejný dokument více zájemců najednou, stanoví se jejich pořadí podle data objednání (rezervace). Za oznámení, že dokument je již dostupný, se účtuje poplatek (viz Ceník služeb a poplatků KNAV).
- 3.2.7 Při vrácení absenčních i prezenčních výpůjček objednaných z depozitářů obdrží uživatel jako doklad potvrzení o vrácení. Při vrácení výpůjčky vázané na složení kauce je uživateli kauce vrácena v plné výši proti potvrzení o složení kauce a zjištění, že je dokument vrácen bez vad. Vrací-li ovšem knihu po uplynutí výpůjční doby, kauce propadá, aniž KNAV ztrácí nárok na vrácení knihy.
- 3.2.8 Způsob objednávání, půjčování a vracení dokumentů dle bodu 3.2 se nevztahuje na meziknihovní služby (viz 3.7 – Meziknihovní služby – příloha č. 2 Knihovního řádu).

3.3 Výpůjční lhůty, prodloužování

- 3.3.1 Základní výpůjční lhůty:
- absenční výpůjčky (mimo budovu KNAV) na dobu 30 dnů;
 - prezenční výpůjčky (z depozitářů do studovny) na dobu 14 dnů.
- 3.3.2 Výpůjční lhůta absenční výpůjčky může být prodloužena na žádost uživatele pouze před jejím uplynutím a není-li na zapůjčený dokument záznam (rezervace). Prodloužit výpůjční lhůtu lze on-line nebo ve výpůjčním oddělení. Uživateli může být výpůjční lhůta prodloužena nanejvýš třikrát, a to vždy o délku základní výpůjční lhůty od data prodloužení. Po uplynutí třikrát prodloužené výpůjční lhůty je uživatel povinen dokument vrátit.
- 3.3.3 Výpůjční lhůty prezenčních výpůjček objednaných z depozitářů KNAV, se prodlužují za stejných podmínek, nanejvýš však jedenkrát o délku základní výpůjční lhůty.

Tyto výpůjčky nelze je ze studovny odnášet a jsou pro uživatele ukládány u služby ve studovně.

3.3.4 Uživatel může mít současně nejvýše 15 výpůjček.

3.4 Poplatky za opožděné vrácení

3.4.1 Pokud uživatel nevrátí vypůjčené dokumenty ke dni uplynutí výpůjční lhůty, zaplatí poplatky za opožděné vrácení (dále jen zpozdné), které se určí podle počtu vypůjčených dokumentů a dnů překročení výpůjční doby, tj. podle počtu kalendářních dnů zpoždění za každou včas nevrácenou výpůjčku (viz Ceník služeb a poplatků KNAV). Současně musí vrátit vypůjčené dokumenty nebo nahradit jejich hodnotu v penězích, tím se však nezbavuje povinnosti k náhradě škody.

3.4.2 KNAV není povinna upomínat své uživatele o vrácení vypůjčených dokumentů. V případě, že tak učiní a uživatele upozorní na překročení výpůjční lhůty zasláním upomínky, je uživatel povinen zaplatit nejen zpozdné, ale i náklady spojené s upomínáním (viz Ceník služeb a poplatků KNAV).

3.4.3 Povinnost platit poplatek za zpozdné vzniká prvním dnem následujícím po uplynutí stanovené výpůjční lhůty a končí dnem vrácení výpůjčky nebo nahrazením škody za nevrácený nebo poškozený dokument, a to bez ohledu na to, zda byl o vrácení výpůjčky upomenut či nikoliv.

3.4.4 Poplatky za zpozdné jsou vybírány v hotovosti ve výpůjčním oddělení proti potvrzení. Uživateli bude pozastaveno poskytování všech služeb zablokováním čtenářského průkazu až do doby vyrovnání všech pohledávek.

3.4.5 V případě, že celková pohledávka vůči uživateli činí více jak 1.000,- Kč (slovy: jeden-tisíc-korun), je KNAV oprávněna účtovat smluvní pokutu z dlužné částky ve výši 0,1% denně, a to až do zaplacení a uživatel se zavazuje pohledávku spolu se smluvní pokutou zaplatit.

3.4.6 Uhrazením smluvní pokuty není dotčeno právo na náhradu škody.

3.5 Volně přístupné fondy studovny

3.5.1 Uživatel může sám nebo za pomoci pracovníků KNAV využívat volně přístupné fondy k prezenčnímu studiu.

3.5.2 Půjčené dokumenty nevrazuje uživatel zpět, ale odkládá na místa k tomu určená.

3.5.3 Dokumenty z volně přístupného fondu nelze rezervovat.

3.6 Náhrady za ztracené, poškozené nebo zničené dokumenty

3.6.1 Uživatel odpovídá za stav vypůjčených dokumentů v plném rozsahu. Vrátil-li dokument poškozený, zavazuje se uhradit veškeré náklady, které KNAV vzniknou v souvislosti s odstraňováním této škody. Není rozhodující, zda škodu uživatel zavinil úmyslně či z nedbalosti, či zavinila-li ji třetí osoba. Totéž platí i pro případ, že uživatel dokument ztratí, byl mu zcizen či jinak došlo k jeho zničení, byť i jím nezaviněně (vyšší moc).

3.6.2 KNAV může od uživatele přijmout jako náhradu za poškozený dokument jiný výtisk téhož vydání nebo tutéž publikaci novějšího vydání. Může přijmout též jinou publikaci nebo finanční náhradu.

3.6.3 KNAV je oprávněna požadovat náhradu škody v celém rozsahu i v případě, že se ztráta, zničení nebo poškození týká jen části vícesvazkového díla, pokud tím bylo způsobeno snížení hodnoty celého souboru.

3.6.4 Ve sporných případech rozhoduje o způsobu a výši náhrady vedení KNAV.

3.6.5 Nedojde-li k náhradě škody výše uvedeným způsobem, přikročí KNAV k vymáhání soudní cestou. V tom případě jsou účtovány uživateli též náklady spojené se soudním řízením.

3.6.6 Do vyřešení způsobu náhrady škody a uhrazení všech pohledávek má KNAV právo pozastavit uživateli využívání všech služeb zablokováním čtenářského průkazu.

3.7 Meziknihovní služby

KNAV poskytuje vnitrostátní a mezinárodní meziknihovní služby registrovaným uživatelům a knihovnám. Prostřednictvím meziknihovních služeb lze získat výpůjčku nebo kopii dokumentu nebo jeho části. Kopie dokumentů (případně jejich částí) z fondu KNAV a z dokumentů opatřených KNAV z jiných knihoven jsou určeny jen pro osobní potřebu uživatele v souladu s autorským zákonem.

3.7.1 Meziknihovní vnitrostátní služby (MVS)

3.7.1.1 KNAV zajišťuje výpůjčky fyzických dokumentů z fondu KNAV všem knihovnám v České republice.

3.7.1.2 Není-li v knihovním fondu KNAV nebo v jiné pražské knihovně požadovaný dokument, může registrovaný uživatel KNAV – fyzická osoba – s platným čtenářským průkazem požádat o jeho zapůjčení prostřednictvím meziknihovních služeb z jiné knihovny v ČR. Zaměstnancům AV ČR nezajišťuje tuto službu KNAV, ale příslušná ústavní knihovna. Takto získané dokumenty jsou půjčovány zpravidla prezenčně. Uživatel hradí případné náklady stanovené dodávající knihovnou + poštovné za vrácení dokumentu (viz Ceník služeb a poplatků KNAV).

3.7.1.3 KNAV zajišťuje kopie ze svých fondů knihovnám České republiky a majitelům uživatelského konta v systému pro elektronické získávání dokumentů z Virtuální polytechnické knihovny – <http://www.vpk.cz> (dále jen VPK). Podmínkou pro elektronické objednávání je uzavření písemné dohody (viz příloha č. 2 Knihovního řádu).

3.7.1.4 KNAV zajišťuje kopie dokumentů z jiných knihoven České republiky, pokud dokument není ve fondu KNAV. Tuto službu poskytuje registrovaným uživatelům KNAV s platným čtenářským průkazem.

3.7.2 Meziknihovní mezinárodní služby (MMS)

3.7.2.1 KNAV zajišťuje výpůjčky a kopie článků ze zahraničních knihoven. Prostřednictvím MMS lze požádat pouze o dokumenty, které nejsou ve fondech knihoven na území České republiky. Tato služba je poskytována všem knihovnám České republiky, registrovaným uživatelům KNAV s platným čtenářským průkazem a uživatelům VPK.

3.7.2.2 Výpůjčky jsou půjčovány prezenčně, kopie přebírají uživatelé osobně. Mimo-
pražským knihovnám jsou výpůjčky a kopie zasílány poštou. Pověření pracovníci
pražských knihoven a ústavních knihoven AV ČR přebírají výpůjčky a kopie osob-
ně.

3.7.2.3 U výpůjček ze zahraničních knihoven je stanovena individuální výpůjční lhůta,
kterou nelze prodlužovat. Za její dodržení odpovídá subjekt, který KNAV o výpůjčku
požádal.

3.7.2.4 Mezinárodní meziknihovní služby jsou poskytovány za úhradu, viz Ceník služeb
a poplatků KNAV a Ceník služeb VPK.

3.7.2.5 KNAV zajišťuje prostřednictvím MMS výpůjčky a kopie z dokumentů fondu KNAV,
či zprostředkovaně z fondů knihoven ústavů AV ČR zahraničním knihovnám.

3.7.3 Podrobnější informace o meziknihovních službách KNAV

Viz příloha č. 2 Knihovního řádu.

3.8 Elektronické informační zdroje

3.8.1 Elektronické informační zdroje (dále jen EIZ) jsou zpřístupňovány prostřednictvím
webové stránky KNAV. Přístup do licencovaných EIZ je umožněn v počítačové
studovně nebo na přenosných zařízeních uživatelů připojených do počítačové sítě
ve studovně KNAV. EIZ, které mají v licenční smlouvě povolen vzdálený přístup,
mohou registrovaní uživatelé užívat také z vlastního počítače mimo KNAV.

3.8.2 Vzdálený přístup je umožněn pouze na základě autentizace oprávněného uživatele.
Pravidla pro vzdálený přístup jsou uvedena i na webové stránce KNAV a uživatelé
je při každém přístupu potvrzují.

3.8.3 Pro vzdálené užívání EIZ je nutný čtenářský průkaz typu A nebo B s příplatkem na
internet. EIZ mohou být užívány pouze uživatelem, na jehož žádost byl průkaz
vystaven.

3.8.4 Uživatelé jsou povinni veškerá data získaná tímto způsobem užívat výhradně pro
svou osobní potřebu.

3.8.5 Není povoleno stahovat celá čísla elektronických časopisů. Získaná data nelze dále
kopírovat, rozmnožovat a jinak reprodukovat, distribuovat nebo zpřístupňovat třetím
osobám.

3.8.6 Uživatel se zavazuje nakládat s daty získanými prostřednictvím služeb KNAV
v souladu s autorským zákonem a nese výlučnou odpovědnost za jeho případné
porušení.

3.9 Počítačová studovna a internet

3.9.1 Počítačová studovna je určena k využívání elektronických informačních zdrojů
KNAV (databáze a nosiče digitálních dat z fondu KNAV) pro studijní účely uživatelů
a k zpřístupnění volně dostupných dat vědeckého charakteru z internetu.

3.9.2 Využívat služeb počítačové studovny může jen uživatel, který má platný čtenářský
průkaz pro služby s internetem. Uživatelé se čtenářským průkazem bez služeb s
internetem nebo neregistrovaní uživatelé mohou využít služeb počítačové studovny
za jednorázový poplatek (viz Ceník služeb a poplatků KNAV).

3.9.3 Uživatelé počítačové studovny a internetu jsou povinni dodržovat Pravidla pro vy-
užívání výpočetní techniky (viz příloha č. 3 Knihovního řádu).

Článek 4. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

4.1 Výjimky z Knihovního řádu povoluje ředitel KNAV nebo jím pověřený pracovník.

4.2 Nedílnou součástí Knihovního řádu jsou přílohy:

Příloha č. 1 – Ceník služeb a poplatků KNAV;

Příloha č. 2 – Meziknihovní služby;

Příloha č. 3 – Pravidla pro využívání výpočetní techniky.

4.3 KNAV si vyhrazuje právo přílohy Knihovního řádu aktualizovat. Platné znění
Knihovního řádu a jeho příloh bude vystaveno na webových stránkách
(<http://www.knav.cz>) a ve studovně KNAV. Uživatel se zavazuje tyto změny sle-
dovat a řídit se jimi.

4.4 Uživatel stvrzuje svým podpisem při vystavení čtenářského průkazu, že se sezná-
mil s Knihovním řádem, souhlasí s jeho podmínkami a zavazuje se jej dodržovat.

4.5 Dnem 31. 8. 2007 pozbývá platnosti Knihovní řád ze dne 1. 1. 2003. Všechna prá-
va a povinnosti vztahující se k době jeho platnosti jsou vůči stranám účinná i na-
dále.

4.6 Knihovní řád nabývá platnosti dne 1. 9. 2007

V Praze dne 1. 9. 2007

Ing. Martin Lhoták, ředitel Knihovny AV ČR, v.v.i.

Příloha č. 1 CENÍK SLUŽEB A POPLATKŮ

ČTENÁŘSKÉ PRŮKAZY

Typ A – platnost 365 dní:

Pracovníci ústavů AV ČR	zdarma
Osoby starší 70 let	zdarma
Uživatel knihovních služeb (bez internetu)	100 Kč
Uživatel knihovních služeb (s internetem)	300 Kč

Typ B – platnost 183 dní:

Uživatel knihovních služeb (bez internetu)	60 Kč
Uživatel knihovních služeb (s internetem)	180 Kč

Jednodenní vstup	10 Kč
Jednorázový poplatek za využití služeb počítačové studovny (1,5 hod.)	
– pro držitele platného čtenářského průkazu	20 Kč
– bez čtenářského průkazu	50 Kč

Poplatek za zhotovení čtenářského průkazu	20 Kč
Ztráta čtenářského průkazu	pokuta 50 Kč

POPLATKY ZA OPOŽDĚNÉ VRÁCENÍ (ZPOZDNĚ)

1 den / 1 dokument	3 Kč
1. upomínka	10 Kč
2. upomínka	50 Kč
3. upomínka	100 Kč
Předžalobní upomínka	300 Kč

MANIPULAČNÍ POPLATKY

Poštovné za rezervaci a upomínku poštou	10 Kč
Oznámení o rezervaci elektronickou cestou	zdarma
Poplatek za splněnou rezervaci	10 Kč
Pokuta za vyřízení ztráty publikace	50 Kč
Pokuta za zjišťování neohlášené změny adresy	50 Kč
Sankce za ztrátu – klíč od šatny	100 Kč
Sankce za ztrátu – číslo věšáku	50 Kč
Sankce za nevyzvednutí rezervace nebo požadavku	10 Kč
Ztráta nebo zapomenutí PIN	50 Kč
Pozdní vrácení kabelu pro připojení k internetu (2. den ad.)	50 Kč
Ztráta kabelu pro připojení k internetu	100 Kč
Poplatek za vymáhání náhrady škody	(určí vedení)

REPROGRAFICKÉ SLUŽBY poskytované registrovaným uživatelům ve studovně KNAV

Černobílá kopie zhotovovaná pracovníky KNAV	
1× A4	2 Kč
1× A4 oboustranně	3 Kč
1× A3	4 Kč
1× A3 oboustranně	6 Kč

Černobílá kopie zhotovená na samoobslužné kopírce	
1× A4	1 Kč
1× A4 oboustranně	2 Kč
1× A3	2 Kč
1× A3 oboustranně	4 Kč

Kopie 1 strany A4 dodávaná elektronickou cestou ve formátu Adobe Acrobat PDF	
Pro občany ČR a SR	2 Kč
Knihovny ústavů AV ČR	zdarma
Pro občany jiných států	12 Kč

Kopie 1 strany A4 dodaná faxem	5,50 Kč
k poplatku se připočítává částka odpovídající počtu tel. impulsů při odeslání	
Expresní příplatek	100% k základní ceně

Vytisknutí dat uživatele na počítačové tiskárně	
1× A4	2 Kč

Kopírování dat na disketu	15 Kč
Poštovné za odeslání dokumentů	dle platných tarifů České pošty
Kopie ze starých a vzácných tisků	speciální služba poskytovaná individuálně na základě dohody

MEZIKNIHOVNÍ SLUŽBY

Vnitrostátní meziknihovní služby

uzavření DOHODY	knihovny ČR	zdarma
Čtenářský průkaz – poplatek za zhotovení	pražské knihovny	20,- Kč

Na meziknihovní služby se dále vztahují poplatky za opožděné vrácení, poplatky za vymáhání náhrady škody, manipulační poplatky uvedené výše.

Z fondu KNAV

Výpůjčka	knihovny ČR	zdarma
Kopie		
1× A4 jednostranně	knihovny ústavů AV ČR	zdarma
	knihovny ČR	2 Kč
1× A4 oboustranně	knihovny ústavů AV ČR	zdarma
	knihovny ČR	3 Kč
+ poštovné za odeslání kopií		dle platných tarifů České pošty

Kopie doručované elektronickou cestou 1 kopie (formát A4) z tištěných dokumentů – Adobe Acrobat PDF pro registrované uživatele VPK	ústavy AV ČR ČR a SR	zdarma 2 Kč
kopie z on-line databází pro registrované uživatele VPK 1 článek (do 7 stran)	ústavy AV ČR ČR	zdarma 2 Kč / 1 str.
1 článek (od 8 stran)	ústavy AV ČR ČR	zdarma 15 Kč

Ostatní poplatky pro uživatele systému VPK jsou uvedeny v Ceníku služeb VPK – <http://www.vpk.cz>

z jiné mimopražské knihovny

Výpůjčka	registrovaní uživatelé KNAV fyzická osoba	náklady stanovené dodávající knihovnou + 35 Kč poštovné
Kopie	registrovaní uživatelé KNAV fyzická osoba	náklady stanovené dodávající knihovnou

Mezinárodní meziknihovní služby

Ze zahraničí

Výpůjčka	ústavy AV ČR ostatní registrovaní uživatelé	300 Kč 500 Kč
z British Library a zámoří	ústavy AV ČR ostatní registrovaní uživatelé	600 Kč 700 Kč
Kopie – za každých započatých 5 stran	ústavy AV ČR ostatní registrovaní uživatelé	50 Kč 60 Kč
z British Library a zámoří – kopie za 1 článek	ústavy AV ČR ostatní registrovaní uživatelé	350 Kč 450 Kč

Pro zahraničí

Výpůjčka	Slovensko Evropa	1 IFLA Voucher / 8 EUR 1 IFLA Voucher / 10 EUR
	zámoří	2 IFLA Voucher / 16 EUR
Kopie 1× A4	Slovensko	2 Kč
Kopie 1-10 stran	Evropa zámoří	1 IFLA Voucher / 8 EUR 2 IFLA Voucher / 16 EUR

Kopie za každých dalších započatých 10 stran + poštovné za odeslání dokumentů	Evropa / zámoří	0,5 IFLA Voucher / 4 EUR dle platných tarifů České pošty
Kopie doručované elektronickou cestou 1 kopie (formát A4) z tištěných dokumentů – Adobe Acrobat PDF – pro registrované uživatele VPK	Slovensko pro zahraničí	2 Kč 0,2 EUR

REŠERŠNÍ SLUŽBY

Rešerše za každou započatou hodinu		
Zaměstnanci AV ČR	zdarma	
Ostatní	100 Kč	

KOPIE Z DOKUMENTŮ HISTORICKÉHO KNIŽNÍHO FONDU KNAV

Digitální kopie dokumentu převedená na DVD/CD		
– 1 strana do formátu A4 (barevné skenování)		15 Kč
– 1 strana z dokumentu, který je již digitalizován		10 Kč
Uložení na		
– DVD/CD		80 Kč
– HDD, přenosné paměťové disky		20 Kč
Černobílý tištěný výstup		2 Kč / 1 str.
Reprodukční práva pro zveřejnění		
– pro nekomerční účely		250 Kč
– pro komerční účely		1000 Kč

Příloha č. 2 MEZIKNIOVNÍ SLUŽBY

KNAV poskytuje vnitrostátní a mezinárodní meziknihovní služby, jejichž prostřednictvím lze získat výpůjčku dokumentu, kopii článku nebo stati.

Meziknihovní služby jsou službami poskytovanými pouze mezi knihovnami a řídí se legislativními dokumenty (zákonem č. 257/2001 Sb., vyhláškou č. 88/2002 Sb. a Zásadami meziknihovních služeb vydaných jako doporučení ÚKR ze dne 15. 3. 1999). Objednávání dokumentů ze zahraničních knihoven a institucí se řídí platnými předpisy pro oblast mezinárodních meziknihovních služeb.

– dostupné na adrese

http://www.nkp.cz/pages/page.php3?page=sluz_legms.htm

Reprografické služby poskytované z dokumentů z fondu KNAV a z dokumentů knihovnou opatřených jsou určeny jen pro osobní potřebu uživatele v souladu s ustanoveními zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon). Žadající knihovna je pouze zprostředkovatelem této objednávky a poskytnuté kopie jsou pro osobní potřebu koncového uživatele.

1. Meziknihovní služby vnitrostátní

1.1 Výpůjční (MVS)

1.1.1 KNAV zajišťuje výpůjčky z fondu KNAV všem knihovnám České republiky. O výpůjčku lze požádat objednávkou z elektronického katalogu KNAV, objednávkou MS z webové stránky KNAV (<http://www.knav.cz>) nebo prostřednictvím e-mailu (mvs@knav.cz).

Podmínkou pro elektronické objednávání je uzavření písemné dohody.

Kolektivním uživatelům se sídlem v Praze je vystavován čtenářský průkaz (viz „Pokyny pro MVS v systému ALEPH“, Ceník služeb a poplatků KNAV).

Kolektivním uživatelům se sídlem v Praze se půjčují dokumenty osobním převzetím výpůjčky v KNAV, ostatním jsou zasílány poštou.

MVS z fondu KNAV je všem uživatelům poskytována zdarma.

1.1.2 Není-li v knihovním fondu KNAV nebo v jiné pražské knihovně požadovaný dokument, může registrovaný uživatel KNAV – fyzická osoba s platným čtenářským průkazem – požádat o jeho zapůjčení prostřednictvím meziknihovních služeb z jiné knihovny v ČR.

Pracovníkům ústavů AV ČR tuto službu zajišťuje příslušná ústavní knihovna.

O obstarání výpůjčky lze požádat vyplněním a odesláním Objednávky dokumentu / kopie z české knihovny (MS) z webové stránky KNAV (<http://www.knav.cz>).

Výpůjčky jsou půjčovány zpravidla prezenčně. Uživatel hradí případné náklady stanovené dodávající knihovnou + poštovné za vrácení dokumentu (viz Ceník služeb a poplatků KNAV).

1.2 Reprografické služby – kopie článků a stati

1.2.1 MS KNAV zajišťuje kopie z fondu KNAV všem knihovnám České republiky a majitelům uživatelského konta systému VPK.

Podmínkou pro elektronické objednávání je uzavření písemné Dohody.

O kopii lze požádat elektronickou Objednávkou MS z webové stránky KNAV nebo prostřednictvím e-mailu (mvs@knav.cz).

Mimopražským knihovnám jsou kopie zasílány poštou. Pražské knihovny přebírají kopie osobně.

Podmínkou pro objednávání a dodávání kopií z fondu KNAV elektronickou cestou ve formátu PDF je přihlášení v Servisním centru VPK (Virtuální polytechnická knihovna ve Státní technické knihovně – <http://www.vpk.cz>).

Reprografické služby jsou poskytovány za úhradu, viz Ceník služeb a poplatků KNAV a Ceník služeb VPK.

1.2.2 KNAV zajišťuje kopie dokumentů ze všech vědních oborů z jiných knihoven České republiky, pokud dokument není ve fondu KNAV.

Tuto službu poskytuje KNAV registrovaným uživatelům s platným čtenářským průkazem.

O obstarání kopie lze požádat vyplněním a odesláním Objednávky dokumentu / kopie z webové stránky KNAV.

Reprografická služba je službou placenou. Žadatel hradí za kopie náklady stanovené dodávající knihovnou.

2. Mezinárodní meziknihovní služby (MMS)

2.1 KNAV zajišťuje výpůjčky a kopie článků ze zahraničních knihoven ze všech vědních oborů. Prostřednictvím MMS lze požádat pouze o dokumenty, které nejsou ve fondech knihoven na území České republiky. Tato služba je poskytována všem knihovnám České republiky, registrovaným uživatelům KNAV s platným čtenářským průkazem a uživatelům VPK.

Požadavky na MMS KNAV pro vědecké pracovníky ústavů AV ČR zpravidla podává příslušná knihovna ústavu.

2.2 O obstarání výpůjčky nebo kopie lze požádat vyplněním a odesláním elektronické Objednávky MMS pro knihovny z webové stránky KNAV. Podmínkou pro knihovny je uzavření písemné Dohody.

2.3 Registrovaný uživatel KNAV musí mít platný čtenářský průkaz a o službu žádá vyplněním a odesláním Objednávky dokumentu / kopie ze zahraničí (MMS) z webové stránky KNAV.

Přihlášený uživatel do systému VPK (<http://www.vpk.cz>) prostřednictvím tohoto systému.

2.4 Výpůjčky jsou půjčovány prezenčně, kopie přebírají uživatelé osobně.

Mimopražským knihovnám jsou výpůjčky a kopie zasílány poštou. Pověření pracovníci pražských knihoven ústavů AV ČR přebírají výpůjčky a kopie osobně.

2.5 U výpůjček ze zahraničních knihoven je stanovena individuální výpůjční lhůta, kterou nelze prodlužovat. Za její dodržení odpovídá uživatel, který KNAV o výpůjčku požádal.

2.6 Mezinárodní meziknihovní služby jsou poskytovány za úhradu, viz Ceník služeb a poplatků KNAV a Ceník služeb VPK.

2.7 KNAV zajišťuje MMS – výpůjčky a kopie z dokumentů fondu KNAV – či zprostředkované z fondů knihoven ústavů AV ČR zahraničním knihovnám.

Příloha č. 3

PRAVIDLA PRO VYUŽÍVÁNÍ VÝPOČETNÍ TECHNIKY

1. Uživatel nesmí používat výpočetní techniku KNAV jinak než k účelu uvedenému v odst. 3.8.1 Knihovního řádu.
2. Uživatel má možnost si rezervovat osobně, telefonicky nebo e-mailem počítačovou stanici na konkrétní dobu. Při nedodržení časového termínu rezervace propadá. KNAV si vyhrazuje právo určit v případě zvýšeného zájmu časový limit pro využití pracovní stanice.
3. Uživatel má v případě dodržování pravidel nárok na max. 90 minut využívání výpočetní techniky denně. V mimořádných případech je služba oprávněna tuto dobu prodloužit.
4. V případě, že uživatel opakovaně hrubě porušuje ustanovení Knihovního řádu, nedodržuje pokyny služby nebo svým chováním ruší ostatní uživatele ve studovně, má služba oprávnění vydat mu půlroční zákaz využívání studovny.
5. Uživatel smí pracovat v počítačové síti pouze pod uživatelským jménem přiděleným pro uživatele KNAV. Získá-li uživatel omylem jemu nepříslušející práva, je povinen tuto skutečnost neprodleně ohlásit službě.
6. Uživatel v počítačové studovně KNAV nesmí používat jiné programové vybavení než to, které je mu v nabídce poskytnuto.
7. Uživatel nesmí kopírovat a distribuovat části operačního systému, instalovaných aplikací a programů z KNAV.
8. Uživatel nesmí kopírovat na vlastní diskety informace získané z bází dat zpřístupněných v síti KNAV nebo v internetu. Výsledky své práce si může uložit do svého pracovního adresáře. Kopírování na novou disketu, popř. tisk na laserové tiskárně, zajistí za příslušný poplatek (viz Ceník služeb a poplatků KNAV) pracovník studovny. Obsah pracovního adresáře bude po ukončení práce smazán.
9. Kopírování disket a CD-ROM z fondu není dovoleno, pokud to nepřipouští licenční podmínky.
10. Veškeré získané informace a data (v jakékoliv formě, na jakémkoliv médiu) slouží výhradně k osobní potřebě uživatele a jeho studijním účelům. Není povoleno je dále rozšiřovat, rozmnožovat, kopírovat, půjčovat, distribuovat (ani v počítačové síti), prodávat nebo jinak využívat, zejména ke komerčním účelům. Zneužití dat a informací může být trestné (zák. č. 256/1992 Sb.).
11. Uživatel nesmí vědomě narušovat práci ostatních uživatelů počítačové sítě ani chod a výkonnost sítě jako celku, např. nadměrným přetěžováním zdrojů sítě, zneužívat síť k neautorizovaným přístupům do jiných počítačů nebo jiných sítí či k šíření virů.
12. Uživatel nese plnou odpovědnost za své případné zásahy do konfigurace počítače, které by jakýmkoliv způsobem mohly mít vliv na provoz počítače nebo sítě. Dále je plně odpovědný za škody vzniklé svou neodbornou manipulací s prostředky výpočetní techniky včetně škod způsobených jím zanesenými počítačovými viry.
13. Provoz sítě KNAV může být omezen nebo přerušen z důvodů nezbytné technické a softwarové údržby sítě, popř. z jiných závažných důvodů.
14. Uživatelé s uhrazeným poplatkem za knihovnické služby s internetem se mohou připojit ve studovně na internet svým přenosným zařízením (notebook, PDA, ad.) na základě předložení platného čtenářského průkazu nebo dokladu o zaplacení jednorázového poplatku za internet. Práce ve studovně s vlastním zařízením připojeným na internet nebude až do odvolání časově omezena.
15. V případě výpadku výpočetní techniky v počítačové studovně není možno požadovat náhradu.

Pro pracovníky středisek vědeckých informací
a knihoven AV ČR
vydává Knihovna AV ČR, v.v.i.

Rediguje PhDr. Jarmila Burgetová

září 2007

ISSN 1210-8502